

กฎหมาย ข้อยบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน พระราชบัญญัติ กฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กองอาสารักษาดินแดน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗
เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองอาสารักษาดินแดน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ.
๒๕๔๗”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป และจะใช้บังคับในท้องที่ใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๓ เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับในท้องที่ใด
บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ซึ่งมีข้อความแย้งหรือขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับ
ในท้องที่นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หมวด ๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
การจัดตั้งกองอาสารักษาดินแดน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงาน _____ กฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๔ ให้จัดตั้งกองอาสารักษาดินแดนเป็นองค์การขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย
มีฐานะเป็นนิติบุคคล เรียกว่า “กองอาสารักษาดินแดน”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๕ กองอาสารักษาดินแดนแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ
(๑) ส่วนกลาง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑/ตอนที่ ๑๔/หน้า ๒๘๕/๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

(๒) ส่วนภูมิภาค

มาตรา ๖^๒ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน และไม่เกินยี่สิบคน เรียกว่า “คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดน” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานโดยตำแหน่ง ส่วนกรรมการอื่น เลขธิการและรองเลขธิการนั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้ง และถอดถอนโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗^๓ คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดน มีอำนาจและหน้าที่จัดและดำเนินงานกองอาสารักษาดินแดนโดยทั่วไปไปตามนโยบายและวิชาทางเทคนิคของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และวางระเบียบและข้อบังคับสำหรับกองอาสารักษาดินแดน ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวิธีรับสมัคร วิธีคัดเลือก และการให้ออกจากสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน

(๒) กำหนดยศ ชั้น ของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน

(๓) กำหนดเหล่าของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน

(๔) กำหนดหลักสูตร การอบรม และการฝึก

(๕) กำหนดการใช้จ่ายและงบประมาณของกองอาสารักษาดินแดน

(๖) กำหนดการเก็บ รักษา และการใช้อาวุธ

มาตรา ๘ กองอาสารักษาดินแดนส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด และกองอาสารักษาดินแดนอำเภอ ตามชื่อท้องที่ที่ได้ประกาศตั้งขึ้น

มาตรา ๙ ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนอำนาจการปกครองบังคับบัญชา รวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังของแต่ละหน่วยในกองอาสารักษาดินแดน ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ วินัยและการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยของเจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๑๑ การเข้าเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนให้กระทำโดยวิธีรับสมัครผู้อาสา แต่ถ้าในท้องที่ใดไม่มีบุคคลสมัคร หรือมีบุคคลสมัครไม่เพียงพอตามความต้องการ จะกำหนดให้ท้องที่นั้นมีการเรียกบุคคลให้สมัครเพื่อคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้ และให้ถือว่าผู้ที่ได้รับสมัครหรือได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันได้รับสมัครหรือได้รับการคัดเลือก

มาตรา ๑๒ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังนี้

^๒ มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔

^๓ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔

(๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่เข้าเป็นสมาชิก

(๒) มีสัญชาติไทย

(๓) มีอายุตั้งแต่ ๑๗ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์

(๔) มีร่างกายสมบูรณ์ และสมควรแก่การเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน

(๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร หรือนักบวชแห่งศาสนาใด

(๗) ไม่เป็นสมาชิกกองอาสาภาค

(๘) ไม่เป็นทหารหรือตำรวจประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๙) ไม่เป็นผู้มีพฤติการณ์อันเป็นที่รังเกียจ เช่น เป็นคนเสเพลอันธพาล หรือเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย เป็นต้น

มาตรา ๑๓ ข้าราชการที่เป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนจะปฏิบัติหน้าที่ของกองอาสารักษาดินแดนได้ในเมื่อไม่ติดราชการจำเป็น

มาตรา ๑๔ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมี ๓ ประเภท คือ

(๑) ประเภทสำรอง คือสมาชิกที่ยังไม่ได้เข้ารับการฝึกหัดและอบรม

(๒) ประเภทประจำกอง คือสมาชิกที่ได้รับการฝึกหัดและอบรม และบรรจุอยู่ใน

อัตรากำลัง

(๓) ประเภทกองหนุน คือสมาชิกที่ได้ปลดออกจากประจำกอง

มาตรา ๑๕ การรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อรับสมัครหรือคัดเลือก

หมวด ๒

หน้าที่ของกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๑๖ กองอาสารักษาดินแดนมีหน้าที่

(๑) บรรเทาภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการกระทำของข้าศึก

(๒) ทำหน้าที่ตำรวจรักษาความสงบภายในท้องที่ร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือ

(๓) รักษาสถานที่สำคัญและการคมนาคม

(๔) ป้องกันจารกรรม สดับตริบฟัง และรายงานข่าว

(๕) ทำการช่วยให้ความสะดวกแก่ฝ่ายทหารตามที่ทหารต้องการ และตัดทอนกำลัง

ข้าศึก

มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

(๖) เป็นกำลังสำรองส่วนหนึ่งที่พร้อมจะเพิ่มเติมและสนับสนุนกำลังทหารได้เมื่อ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๗ เจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมีหน้าที่

(๑) กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ

(๒) ปฏิบัติตามหน้าที่ ระเบียบ ข้อบังคับ และวินัยของกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๑๘ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจที่จะสั่งใช้กำลังของกองอาสารักษาดินแดนให้ทำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๙ เมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึกในท้องที่ใด ให้เจ้าหน้าที่และสมาชิกกอง
อาสารักษาดินแดนอยู่ในบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๓

ธงประจำกอง เครื่องหมาย และเครื่องแบบ

มาตรา ๒๐ ให้มีธงประจำกอง และเครื่องหมายสำหรับกองอาสารักษาดินแดน กับ
เครื่องแบบสำหรับสมาชิก ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๔

การอบรมและการฝึก

มาตรา ๒๑ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนต้องเข้ารับการอบรม การฝึกหัด และ
การฝึกซ้อม ตามหลักสูตรและระยะเวลาที่คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดนกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๒ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนที่ถูกเรียกเข้ารับการอบรม การฝึกหัด
และการฝึกซ้อม ตามหลักสูตรของกองอาสารักษาดินแดนก็ดี หรือในเวลาปฏิบัติหน้าที่ก็ดี ให้
ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างให้ความสะดวกแก่สมาชิกไม่ตัดเงินรายเดือนหรือค่าจ้างภายในกำหนดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๕

สิทธิของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กฎหมาย ขอบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

๕

มาตรา ๒๓ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนประเภทประจำกองอาจได้รับสิทธิบางประการตลอดระยะเวลาที่ยังประจำกองอยู่ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดนกำหนด

มาตรา ๒๔ เมื่อสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ จะได้รับการรักษาพยาบาลตามที่คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดนกำหนด

มาตรา ๒๕^๕ เมื่อสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนประสบอันตรายถึงแก่ความตายหรือพิการทุพพลภาพเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ได้รับบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการโดยอนุโลม

เมื่อสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนซึ่งได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุพิการทุพพลภาพตามวรรคหนึ่งถึงแก่ความตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติไว้ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญพิเศษรายเดือน และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการจ่ายบำเหน็จตกทอดตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบ หรือประดับ หรือใช้ธงหรือเครื่องหมายที่กำหนดขึ้นตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๐ โดยไม่มีสิทธิที่จะแต่ง ประดับ หรือใช้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรา ๒๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๗

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๒๙ เจ้าหน้าที่หรือสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนในระหว่างทำการตามหน้าที่ ให้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมายลักษณะอาญา

^๕ มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

๖

กฎหมาย ขอบบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๓๐^๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ วางระเบียบและออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔

กฎหมาย ขอบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การป้องกันประเทศชาติในสถานการณ์สงครามปัจจุบันเป็นหน้าที่ของประชาชนพลเมืองทุกคนที่จะต้องร่วมมือช่วยเหลือ และจะต้องได้รับการศึกษาอบรมเพื่อให้มีความรู้ในการที่จะป้องกันตนเองและประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมและจัดหน่วยการบังคับบัญชาเตรียมไว้แต่เวลาปกติ

พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔^๗

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๗ บัญญัติให้คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดน มีอำนาจหน้าที่จัดและดำเนินงานกองอาสารักษาดินแดนตามนโยบายและวิชาการทางเทคนิคของสภาป้องกันราชอาณาจักร แต่บัดนี้ สภาป้องกันราชอาณาจักรต้องถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒ แล้ว สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้สอดคล้องกันด้วย นอกจากนี้สมควรให้กองอาสารักษาดินแดนขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงกลาโหมร่วมกัน และเพิ่มอำนาจและหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดนในการกำหนดเหล่าของกองอาสารักษาดินแดน และกำหนดหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนเพิ่มขึ้น

พระราชบัญญัติ กองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓^๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติให้เมื่อสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนประสบอันตรายถึงชีวิตหรือพิการทุพพลภาพเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเพียงบำนาญพิเศษ ทำให้ทายาทของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนซึ่งเสียชีวิตหลังจากที่ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุพิการทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด แม้สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนจะได้ปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายในในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่เสี่ยงภัยหรือในการปกป้องอธิปไตยของประเทศชาติร่วมกับข้าราชการทหาร หรือตำรวจก็ตาม ซึ่งแตกต่างกับกรณีทายาทของข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมและเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน สมควรกำหนดให้ทายาทของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๘/ตอนที่ ๑๙/หน้า ๒๔๕/๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑/ตอนที่ ๗๙ ก/หน้า ๑/๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

พระราชบัญญัติ

ยศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่
กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๗

เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วย ยศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ กองอาสารักษาดินแดน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้—

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ยศผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนมีตามลำดับดังนี้

นายกองใหญ่

นายกองเอก

นายกองโท

นายกองตรี

นายหมวดเอก

นายหมวดโท

นายหมวดตรี

นายหมู่ใหญ่

นายหมู่เอก

นายหมู่โท

นายหมู่ตรี

มาตรา ๔ ผู้ที่จะได้รับยศตั้งแต่ชั้นนายหมวดตรีขึ้นไปนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้น

มาตรา ๕ ผู้ที่จะได้รับยศดังกล่าวในมาตรา ๔ จะต้องเป็นผู้มีวิริยะฐานะตามที่กระทรวงมหาดไทย กำหนดไว้ เว้นแต่ที่ผู้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นพิเศษ

มาตรา ๖ การแต่งตั้งผู้ใดให้ว่าที่ยศชั้นใดชั่วคราวตั้งแต่ชั้นนายหมวดตรีขึ้นไปให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งผู้นั้นให้ว่าที่ยศชั้นนั้นชั่วคราวได้

มาตรา ๗ ผู้ที่จะได้รับยศตั้งแต่ชั้นนายหมู่ใหญ่ลงมาชั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้บังคับบัญชาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายเป็นผู้แต่งตั้งได้

มาตรา ๘ ผู้ที่จะได้รับยศดังกล่าวในมาตรา ๗ จะต้องเป็นผู้ที่มีวิริยะฐานะตามที่กระทรวง มหาดไทยกำหนดไว้ เว้นแต่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งเป็นพิเศษ

มาตรา ๙ การถอดหรือการออกจายศตั้งแต่ชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป จะกระทำได้โดยประกาศ พระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๐ การให้ออกจากว่าที่ยศดังกล่าวในมาตรา ๖ หรือการถอดหรือการออกจายศ ดังกล่าวในมาตรา ๗ ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งสั่งได้

มาตรา ๑๑ ให้มีเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนซึ่งหมายความถึง เครื่องแบบแต่งกายที่ได้กำหนดให้แต่ง รวมทั้งเครื่องหมายตำแหน่ง สังกัด ยศ หรือเครื่องหมายอื่น ๆ ตลอดจนสิ่งประกอบเครื่องแบบอย่างอื่นด้วย

มาตรา ๑๒ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบตามมาตรา ๑๑ จะสมควรอย่างไร และ จะต้องแต่งเมื่อใด ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบ หรือประดับเครื่องหมายที่กำหนดขึ้นตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๒ โดยไม่มีสิทธิแต่งหรือประดับ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มี อำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ วางระเบียบ และออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

โดยที่ได้จัดตั้งกองอาสารักษาดินแดนขึ้นตามพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ และได้ทำการฝึกอบรมผู้บังคับหน่วย และรับสมัครสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนในท้องที่จังหวัดชายแดนแล้ว จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มียศและเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนขึ้นไว้ เพื่อสะดวกแก่การปกครองบังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบวินัยโดยเรียบร้อยต่อไป

(ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๗๑ ตอนที่ ๘๘ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๙๗ ฉบับพิเศษหน้า ๑)

พระราชบัญญัติ

วินัยกองอาสารักษาดินแดน

พ.ศ. ๒๕๐๙

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สังวาลย์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙

เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวินัยกองอาสารักษาดินแดน
พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในสภานิติสภา จึงมีพระบรมราช
โองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวินัยกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๐๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

วินัย

มาตรา ๔ วินัย คือ การที่ต้องประพฤติหรือปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและแบบธรรมเนียม
ของกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๕ ผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน เฉพาะในขณะที่ยังร่วมกัน

อยู่เป็นหมู่ หมวด กองร้อย หรือในเวลาปฏิบัติงานตามหน้าที่ ต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัด ผู้กระทำความผิดวินัยต้องรับทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒

มาตรา ๖ การกระทำความผิดวินัยให้รวมถึงการกระทำต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) ดื้อดึง ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่ง
ในหน้าที่

(๒) ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย

(๓) ไม่รักษามารยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียม ของกองอาสารักษาดินแดน

(๔) ก่อให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีในกองอาสารักษาดินแดน

(๕) เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเลินเล่อต่อหน้าที่

(๖) กล่าวเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

(๗) ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร

(๘) ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือไม่ลงทัณฑ์ผู้อยู่ในบังคับบัญชาที่กระทำความผิดตามโทษานุโทษ

(๙) เสพสุราเมาจนเสียกริยา หรือเสพยาเสพติดให้โทษ

(๑๐) กระทำด้วยประการใด ๆ เป็นเชิงบังคับผู้บังคับบัญชา เป็นทางทำให้เสียวินัย

กองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๗ ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่สอดส่องอบรมเจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ให้ประพฤติ หรือปฏิบัติตนอยู่ในวินัยโดยเคร่งครัด

หมวด ๒

การลงทัณฑ์

มาตรา ๘ ทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดวินัย

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ทัณฑ์กรรม

(๓) กักบริเวณ

มาตรา ๙ ภาคทัณฑ์ ใช้สำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดวินัยแต่มีเหตุอันควรปรานีโดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏไว้เป็นหนังสือ และจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๐ ทัณฑ์กรรม ใช้สำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดวินัยโดยให้ทำงาน สุขาภิบาลงานโยธา หรืองานอื่นทำนองเดียวกันเพิ่มจากหน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว

มาตรา ๑๑ กักบริเวณ ใช้สำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดวินัย โดยกักตัวไว้ในบริเวณหนึ่งบริเวณใด ตามแต่จะกำหนดให้

มาตรา ๑๒ ห้ามลงทัณฑ์อย่างอื่นนอกจากทัณฑ์ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ และให้ลงทัณฑ์ได้เพียงสถานเดียว

มาตรา ๑๓ ผู้ใดมีอำนาจเป็นผู้ลงทัณฑ์ชั้นใด และผู้ใดเป็นผู้รับทัณฑ์ชั้นใดให้เป็นไปตามตารางชั้นผู้ลงทัณฑ์และผู้รับทัณฑ์ และตารางกำหนดทัณฑ์ทั่วยุทธราชบัญญัตินี้

ผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้รักษาการแทน หรือผู้ทำการแทน ในตำแหน่งใดให้ถือเสมือนเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนั้น แต่ถ้าผู้นั้นมียศตั้งแต่ชั้นนายหมุ่ลงมา จะใช้อำนาจของตำแหน่งผู้บังคับหมวดขึ้นไปในการลงทัณฑ์ดังกล่าวไม่ได้

ผู้ที่เป็นว่าที่ยศชั้นใด ให้ถือเสมือนยศชั้นนั้น

มาตรา ๑๔ ผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนเฉพาะในเวลาปฏิบัติงานตามหน้าที่อยู่ในบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารตามกฎหมายว่าด้วยกองอาสารักษาดินแดนดินแดน ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเป็นผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารผู้ใด จะมีตำแหน่งผู้บังคับบัญชาชั้นใด มีอำนาจเป็นผู้ลงทัณฑ์ชั้นใด ให้ถือเกณฑ์ตามตารางเกณฑ์เทียบชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ทั่วยุทธราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ ก่อนที่จะลงทัณฑ์ผู้ใด ให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวนผู้เป็นประธานกรรมการต้องมีศูสูงกว่าผู้ถูกสอบสวน และผู้ที่เป็นกรรมการต้องมีศูไม่ต่ำกว่าผู้ถูกสอบสวน

ในกรณีที่ผู้กระทำผิดได้กระทำผิดต่อหน้าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งลงทัณฑ์ หรือได้รับสารภาพต่อผู้บังคับบัญชานั้น ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งลงทัณฑ์ สั่งลงทัณฑ์ได้โดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน

มาตรา ๑๖ การสั่งลงทัณฑ์ผู้ใด ต้องพิจารณาให้ได้ความชัดเสียก่อนว่า ผู้นั้นได้กระทำผิดจริง แล้วจึงสั่งลงทัณฑ์ตามสมควรแก่ความผิด และในคำสั่งลงทัณฑ์ให้แสดงความผิดว่ากระทำผิดวินัยตามมาตราใด และข้อใด

มาตรา ๑๗ การสั่งลงทัณฑ์ผู้มียศตั้งแต่ชั้นนายหมุ่ขึ้นไป ให้ผู้สั่งลงทัณฑ์รายงานตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการ

มาตรา ๑๘ ถ้าผู้กระทำผิดจะต้องได้รับทัณฑ์เกินกว่าอำนาจที่ผู้บังคับบัญชาชั้นใดจะสั่งลงทัณฑ์ได้ ให้รายงานชี้แจงแสดงความผิดของผู้กระทำผิด ตลอดจนความเห็นในการที่จะสั่งลงทัณฑ์ เสนอไปตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงทัณฑ์ได้เพื่อให้ผู้บังคับบัญชานั้นพิจารณาสั่งการต่อไป

มาตรา ๑๙ เมื่อผู้มีอำนาจได้สั่งลงทัณฑ์ผู้ใดแล้ว ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์อาจสั่ง เพิ่มทัณฑ์ ลดทัณฑ์ หรือยกทัณฑ์เสียก็ได้ ในกรณีสั่งเพิ่มทัณฑ์ ทัณฑ์ที่สั่งเพิ่มขึ้นนั้น รวมกับทัณฑ์ที่สั่งไว้แล้วต้องไม่เกินอำนาจของผู้ที่สั่งเพิ่ม

หมวด ๓

การร้องทุกข์

มาตรา ๒๐ เมื่อผู้อยู่ในบังคับบัญชาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหรือสั่งลงทัณฑ์ในทางที่ผิด

หรือไม่เป็นธรรม หรือผิดกฎหมาย ระเบียบแบบธรรมเนียม หรือวินัยกองอาสารักษาดินแดน หรือเห็นว่าตนเสียประโยชน์หรือสิทธิตามที่ควรได้ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ทราบชัดว่าตนได้รับความเดือดร้อนจากผู้ใด ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตน เพื่อเสนอต่อไปตามลำดับชั้นจนถึงผู้ที่จะสั่งการไต่สวนและแก้ไขความเดือดร้อนนั้นได้

มาตรา ๒๑ การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือมีรายละเอียดและเหตุผลโดยชัดเจนพร้อมด้วยลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ คำร้องทุกข์ฉบับใดไม่มีลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ จะรับพิจารณาไม่ได้ แต่ถ้าร้องทุกข์ด้วยวาจา ให้ผู้รับคำร้องทุกข์บันทึกข้อความสำคัญในเรื่องที่ร้องทุกข์นั้นไว้ พร้อมกับลงวัน เดือน ปี และลายมือชื่อผู้รับคำร้องทุกข์ แล้วอ่านให้ผู้ร้องทุกข์ฟังตามที่จดไว้ และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อไว้

มาตรา ๒๒ การร้องทุกข์จะกระทำได้แต่สำหรับตนเองเท่านั้น ห้ามร้องทุกข์แทนผู้อื่น และห้ามลงชื่อรวมกัน หรือเข้าร้องทุกข์พร้อมกันหลายคน และห้ามประชุมกันเพื่อจะหารือเรื่องจะร้องทุกข์

มาตรา ๒๓ ห้ามร้องทุกข์ในเวลาที่ตนกำลังเข้าแถว หรือในขณะที่กำลังทำหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด และห้ามร้องทุกข์ก่อนยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่ที่มีเหตุร้องทุกข์เกิดขึ้น

มาตรา ๒๔ ห้ามร้องทุกข์ว่าผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์หนักเกินไป ถ้าหากผู้บังคับบัญชานั้นมิได้ลงทัณฑ์เกินอำนาจที่กระทำได้ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒

มาตรา ๒๕ เมื่อผู้ใดร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบดังกล่าวแล้ว และเวลาล่วงผ่านไปเจ็ดวันยังมีได้รับคำชี้แจงประการใด ทั้งความเดือดร้อนก็ยังไม่ปลดเปลื้องไปให้ร้องทุกข์ใหม่ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นสูงถัดขึ้นไปเป็นลำดับอีก และในการร้องทุกข์ครั้งนี้ให้ชี้แจงด้วยว่า ได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นใดมาแล้วแต่เมื่อใด

มาตรา ๒๖ ให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับคำร้องทุกข์รีบไต่สวนและแก้ความเดือดร้อนหรือชี้แจงให้ผู้ร้องทุกข์เข้าใจโดยด่วน จะเพิกเฉยเสียไม่ได้ ผู้ใดเพิกเฉยให้ถือว่ากระทำผิดวินัยกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๒๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาที่ได้รับคำร้องทุกข์ได้ชี้แจงแก่ผู้ร้องทุกข์แล้วหากผู้ร้องทุกข์ยังไม่หมดสงสัย ก็ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้ ในการร้องทุกข์ครั้งนี้ให้ชี้แจงด้วยว่า ได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นใด และได้รับคำชี้แจงอย่างไร

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ปรากฏว่า ข้อความที่ร้องทุกข์เป็นความเท็จ หรือการร้องทุกข์กระทำไปโดยฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้ร้องทุกข์กระทำผิดวินัยกองอาสารักษาดินแดน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พระราชบัญญัติวินัยกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๐๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๓ ตอนที่ ๘๓ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๐๙

“เหตุผลในการใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดว่า วินัยและการลงโทษผู้กระทำความผิดวินัยของเจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยกองอาสารักษาดินแดน จึงได้ตราพระราชบัญญัติวินัยกองอาสารักษาดินแดนขึ้น”

ตารางชั้นผู้ลงทัณฑ์และผู้รับทัณฑ์

ตำแหน่ง	เป็นผู้ลงทัณฑ์ ชั้น	เป็นผู้รับทัณฑ์ ชั้น
ผู้บัญชาการ	๑	—
รองผู้บัญชาการ	๒	—
ผู้ช่วยผู้บัญชาการ	๓	—
ผู้บังคับการจังหวัด	๔	ก
รองผู้บังคับการจังหวัด	๕	ข
ผู้บังคับกองร้อย	๖	ค
รองผู้บังคับกองร้อย	๗	ง
ผู้บังคับหมวด	๘	จ
จ่ากองร้อย	—	ฉ
ผู้บังคับหมู่	—	ช
สมาชิกประเภทประจำกอง	—	ซ

ตารางเกณฑ์เทียบชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร
ผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ตามมาตรา ๑๔

ตำแหน่ง	เกณฑ์เทียบ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	ผู้บัญชาการ
แม่ทัพ	รองผู้บัญชาการ
ผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลปืน	ผู้ช่วยผู้บัญชาการ
ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับกองปืน	ผู้บังคับการจังหวัด
ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ ผู้บังคับฝูงปืน หรือผู้บังคับการเรือชั้น ๒	รองผู้บังคับการจังหวัด
ต้นเรือชั้น ๑ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๑ ผู้บังคับกองร้อย	
ผู้บังคับการเรือชั้น ๓ ต้นเรือชั้น ๒ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๒	ผู้บังคับกองร้อย
ผู้บังคับหมวด ต้นเรือชั้น ๓ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๓	รองผู้บังคับกองร้อย

ตารางกำหนดทัณฑ์

ผู้ลงทัณฑ์	ทัณฑ์กรรม			กักบริเวณ								
	ผู้รับทัณฑ์			ผู้รับทัณฑ์								
	ชั้น จ วัน	ชั้น ช วัน	ชั้น ช วัน	ชั้น ก วัน	ชั้น ข วัน	ชั้น ค วัน	ชั้น ง วัน	ชั้น จ วัน	ชั้น ฉ วัน	ชั้น ช วัน	ชั้น ช วัน	
ชั้น ๑	๓	๓	๓	๒๐	๓๐	๔๕	๖๐	๖๐	๙๐	๙๐	๑๒๐	
ชั้น ๒	๓	๓	๓	๑๕	๒๐	๓๐	๔๕	๔๕	๖๐	๖๐	๙๐	
ชั้น ๓	๓	๓	๓	๗	๑๐	๑๕	๒๐	๒๐	๔๕	๔๕	๖๐	
ชั้น ๔	๓	๓	๓	-	-	๓	๗	๗	๑๕	๑๕	๒๐	
ชั้น ๕	๓	๓	๓	-	-	-	๕	๕	๑๐	๑๐	๑๕	
ชั้น ๖	๒	๒	๒	-	-	-	๓	๓	๗	๗	๑๐	
ชั้น ๗	-	๒	๑	-	-	-	-	-	๓	๓	๗	
ชั้น ๘	-	๑	-	-	-	-	-	-	-	๒	๕	

หมายเหตุ

- ๑) กำหนดทัณฑ์ในตารางนี้ คือ กำหนดที่สูงสุด ผู้ลงทัณฑ์จะสั่งเกินกำหนดนี้ไม่ได้ แต่ต่ำกว่าได้
- ๒) ทัณฑ์กรรมที่กำหนดไว้เป็นวัน ๆ หมายความว่า ทำทัณฑ์กรรมทุก ๆ วัน จนกว่าจะครบกำหนด ในวันหนึ่งนั้นผู้ที่สั่งลงทัณฑ์จะกำหนดทัณฑ์กรรมได้ไม่เกินวันละ ๖ ชั่วโมง แต่ถ้าให้อยู่เวรยามในวันหนึ่งต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาอยู่เวรตามปกติ ผู้ใดจะสั่งลงทัณฑ์กรรมให้กำหนดโดยชัดเจนว่า ทัณฑ์กรรมกี่วัน วันละกี่ชั่วโมง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพระราชบัญญัติกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในพระปรมาภิไธย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ธานีนิวาส กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารและกฎหมายว่า
ด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้
ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๔”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มี
บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน
“ทหาร” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ตลอดจนว่าที่ยศ
นั้น ๆ และพลทหารประจำการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลา
การ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนใน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘/ตอนที่ ๒๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๑ เมษายน ๒๕๕๔
มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และข้าราชการกลาโหมพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า เวลาราชการที่ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย”^๓ หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาและหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะและหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ้ออันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเดือนในบัญชีต่อท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ้ออันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

“เงินเดือนเดิม”^๔ หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการ แต่ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ เงินเดือนเดิมให้หมายความถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการและได้ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการนั้นแล้ว

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

“แพทย์ที่ทางราชการรับรอง” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ หรือแพทย์ที่มีสิทธิประกอบโรคศิลปะในต่างประเทศซึ่งประกอบโรคศิลปะอยู่ในต่างประเทศนั้น และกระทรวงการคลังได้รับรองให้ทำการตรวจและแสดงความเห็นตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

“ทายาทผู้มีสิทธิ”^๕ หมายความว่า

^๓ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

^๕ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ทายาทผู้มีสิทธิ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

(๑) บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา

(๒) สามีหรือภริยา

(๓) บิดาและมารดา

“ผู้อุปการะ”^๖ หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์ฉันทบิดามารดากับบุตร หรือ

(๒) ผู้ที่ได้อุปการะชำระราชการประจำ หรือชำระการบ้านาญ ผู้มีรายได้ไม่เพียงพอ

แก่อัตภาพ หรือได้อุปการะชำระการบ้านาญผู้ซึ่งป่วยเจ็บทุพพลภาพ หรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

“ผู้อยู่ในอุปการะ”^๗ หมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมาโดยจำเป็นต้องมีผู้อุปการะและความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือนร้อนเพราะขาดความอุปการะ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑
บำเหน็จบ้านาญปกติ

หมวด ๑

สิทธิในบำเหน็จบ้านาญปกติ

มาตรา ๖ เมื่อข้าราชการผู้ได้ออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบ้านาญให้ตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สิทธิในบำเหน็จหรือบ้านาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ข้าราชการซึ่งจะได้รับบำเหน็จบ้านาญตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อก่อนออกจากราชการหรือก่อนได้รับคำสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามความในมาตรา

๒๘ ต้องได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

มาตรา ๘ บุคคลที่ระบุไว้ต่อไปนี้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบ้านาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้

^๖ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้อุปการะ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙

^๗ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้อยู่ในอุปการะ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙

กฎหมาย ขอบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

(๑) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๒) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๓) ข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จหรือบำนาญไว้ในหนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของรัฐบาล

(๔) ผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

(๕) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

(๖) ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตาม ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

มาตรา ๙ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง

ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทดแทน

(๒) เหตุทุพพลภาพ

(๓) เหตุสูงอายุ

(๔) เหตุรับราชการนาน

มาตรา ๑๐ สิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุความสามปี

มาตรา ๑๑^๔ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะเล็ก หรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบ็ดเตล็ด

มาตรา ๑๒ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

มาตรา ๑๓^๕ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

^๔ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

^๕ มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

ถ้าข้าราชการผู้ใดมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

มาตรา ๑๔^{๑๐} บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งมีเวลา
ราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปี
บริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับ
บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปี
บริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้น
ไป มีสิทธิได้บำนาญ

มาตรา ๑๖ ข้าราชการผู้มีสิทธิได้บำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์ใน
มาตรา ๓๒ แทนบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๗^{๑๑} ข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบ
ปีบริบูรณ์แล้ว ออกจากราชการเพราะลาออกและไม่มีความประสงค์ที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามความ
ในมาตรา ๙ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒

มาตรา ๑๘^{๑๒} ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งได้รับราชการในตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองมาแล้วและมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปี
บริบูรณ์ เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญตามความในบทแห่ง
พระราชบัญญัตินี้โดยประการอื่น ก็ให้มีสิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท

แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับหรือเคยได้รับบำนาญปกติอยู่ก่อนแล้วเมื่อ
ข้าราชการผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามความในวรรคก่อน สิทธิรับบำนาญที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นอันสิ้นไป

การคำนวณเวลาราชการตามความในมาตรานี้ ไม่ให้รวมเวลาราชการที่ผู้นั้นได้รับ
บำเหน็จบำนาญไปแล้ว ถ้ามี เข้าด้วย

^{๑๐} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
๒๕๐๒

^{๑๑} มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
๒๕๐๒

^{๑๒} มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
๒๕๐๒

^{๑๓} มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.
๒๕๐๒

กฎหมาย ขอบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

หมวด ๒

เวลาราชการและการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๙^{๑๔} ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการไว้เป็นอย่างอื่น

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์และรองสมุหราชองครักษ์ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

ให้นำความในวรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับกับทหารผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ด้วยโดยอนุโลม^{๑๕}

มาตรา ๑๙ ทวิ^{๑๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๙ ตริ^{๑๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๙ จัตวา^{๑๘} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๙ สัตต^{๑๙} ข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ และจะต้องพ้นจากราชการตามมาตรา ๑๙ อาจรับราชการต่อไปได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา แล้วแต่กรณี

^{๑๔} มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒๕๕๑

^{๑๕} มาตรา ๑๙ วรรคสี่เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๔

๒๕๕๔

^{๑๖} มาตรา ๑๙ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒๕๕๑

^{๑๗} มาตรา ๑๙ ตริ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒๕๕๑

^{๑๘} มาตรา ๑๙ จัตวา ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒๕๕๑

^{๑๙} มาตรา ๑๙ สัตต แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๔

พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๒๐^{๒๐} ให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการแต่ละประเภท เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น เว้นแต่ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๑^{๒๑} ก่อนสิ้นปีงบประมาณทุกปีไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยืนยันรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญ เนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ ในปีงบประมาณถัดไปต่อประธานศาล เจ้ากระทรวง หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของผู้นั้น แล้วแต่กรณี และต่อกระทรวงการคลัง^{๒๒}

ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒^{๒๓} การต่อเวลาราชการในคราวแรกและในคราวถัดไป ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น

การต่อเวลาราชการในคราวแรก ให้นับตั้งแต่วันครบเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น ส่วนการต่อเวลาราชการให้ในคราวถัดไป หากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้สิ่งต่อเวลาราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนสิ้นวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้ายถ้าได้มีการสั่งต่อเวลาราชการคราวถัดไป ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการถัดจากวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย

มาตรา ๒๓ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งมีใช้ตราข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง

ครูประชาบาล สารวัตรศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๗ ได้ และเมื่อได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวแล้ว ก็ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประชาบาล สารวัตรศึกษาหรือข้าราชการวิสามัญที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้นเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

ข้าราชการซึ่งทำงานหรือรับราชการก่อนอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ให้เริ่มนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันที่มิอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

^{๒๐} มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๑} มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๒} มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๓} มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ให้มีสิทธินับเวลาราชการได้ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

มาตรา ๒๓ ทวิ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด หรือข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาล ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในวันโอน เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจลหรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นนักรดาเรือดำน้ำ ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติการตามสั่งเป็นทวีคูณ แม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในเขตพื้นที่ใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้นได้รับการนับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้พิจารณาความจำเป็นของสถานการณ์โดยคำนึงถึงความยากลำบากและการเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงของข้าราชการนั้น

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้นับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามวรรคสอง ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ ก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว

มาตรา ๒๕ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือน ไม่นับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้ที่มีได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารหรือตำรวจ

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี้ยหวัด ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ

^{๒๔} มาตรา ๒๓ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒

^{๒๕} มาตรา ๒๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๒๖} มาตรา ๒๔ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๒๗ ข้าราชการซึ่งทางราชการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ไปทำการหรือศึกษาวิชาในต่างประเทศ ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๘ ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่งทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ผู้นั้นยังไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ และให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

มาตรา ๒๙ เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

การนับระยะเวลาตามความในวรรคก่อน สำหรับเดือนหรือวัน ให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือน และให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวัน ถ้ามีรวมกันหลายระยะ ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๐^{๒๗} ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ข้าราชการการเมืองผู้ใดซึ่งต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังมีได้รับบำเหน็จบำนาญสำหรับการรับราชการในตอนที่ต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง

ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๑๘ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนับเวลาราชการต่อเนื่องมิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่องโดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่องดจ่ายบำนาญ^{๒๘}

^{๒๗} มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

^{๒๘} มาตรา ๓๐ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง มิให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนืองกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังเท่านั้น^{๒๙}

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง และได้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนืองกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังมาก่อนแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองอีกมิให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในครั้งก่อนต่อเนืองกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง^{๓๐}

มาตรา ๓๐ ทวิ (ยกเลิก)

หมวด ๓

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๓๑^{๓๑} ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ แต่ถ้าเป็นการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ ซึ่งพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย

การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเดิม

ข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่งแล้วพ้นจากตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณในกรณีที่มิกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้นั้น

^{๒๙} มาตรา ๓๐ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๓๐} มาตรา ๓๐ วรรคห้า เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๓๑} มาตรา ๓๐ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๓๒} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖

พ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ปรับตามกฎหมายหรือข้อยบังคับนั้นแล้ว เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ

มาตรา ๓๒ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้กระทำดังนี้

(๑) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(๒) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปีเวลา

ราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงหน้าสองปีแล้ว ให้ถือว่าการคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๔ (ยกเลิก)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๔

ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ (ยกเลิก)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ ทวิ (ยกเลิก)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลักษณะ ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บำเหน็จบำนาญพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดประสบเหตุตั้งที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้ให้จ่าย

บำเหน็จหรือบำนาญพิเศษให้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓๓ มาตรา ๓๑ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

๓๔ มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

๓๕ มาตรา ๓๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙
๓๖ หมวด ๔ ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่ มาตรา ๓๕ ถึงมาตรา ๓๕ ทวิ ยกเลิกโดย

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

๓๗ มาตรา ๓๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

๓๘ มาตรา ๓๕ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๓๗ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วและแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีกเลย ทั้งนี้ เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้าย เพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญปกติกับทั้งได้รับบำนาญพิเศษด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการผู้ใดได้รับบาดเจ็บหรือบำนาญไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพลทหารกองประจำการหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดซึ่งได้ออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหารไปแล้ว ถ้าภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหาร ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า ผู้นั้นเกิดป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการหรือทำหน้าที่ทหารอยู่ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๔๑ ทั้งนี้ ให้จ่ายให้นับแต่วันขอ และในกรณีที่ได้รับบาดเจ็บไปแล้ว ก็ให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษแต่อย่างเดียว

มาตรา ๓๙ การคำนวณบำนาญพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการ และทุพพลภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ในยามปกติ มีอัตราตั้งแต่ห้าในห้าสิบส่วนจนถึงยี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศ หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำ หรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิกซ์ ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๓) เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบในห้าสิบส่วนจนถึงสามสิบห้าในห้าสิบส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ในกรณีที่ไม่มีเงินเดือน ให้ถืออัตราเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๔๐ ผู้ได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ แม้จะยังไม่มียศสิทธิรับบำนาญปกติ ก็ให้ได้รับบำนาญปกติได้ คิดตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ บวกกับบำนาญพิเศษด้วย

มาตรา ๔๑^{๓๙} ผู้ได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถ้าถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้นก่อนได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำนาญตกทอดซึ่งจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ ก็ให้

^{๓๙} มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ อีกด้วย ดังนี้

(๑) ในยามปกติเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือมีหน้าที่ต้องทำการโดดร่ม หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิดหรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิกซ์ หรือเวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกหรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

มาตรา ๔๒ ข้าราชการผู้ใดได้รับการป่วยเจ็บจนทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗

เพราะเหตุ

(๑) ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือ

(๒) ต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บซึ่ง

ท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

ถ้าปรากฏว่า ความป่วยเจ็บทุพพลภาพนั้นได้เกิดเนื่องจากการต้องไปปฏิบัติราชการ หรือต้องประจำปฏิบัติราชการนั้น ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๓ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่

กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถึงตาย เมื่อพ้นกำหนดสองเดือนนับแต่วันสูญหายไปให้สันนิษฐานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่า ผู้นั้นถึงแก่ความตายในวันที่สูญหายไป และให้จ่ายบำนาญพิเศษตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๑

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ผู้ที่ต้องสันนิษฐานว่าตายตามความในวรรคก่อนมิได้ตาย ก็ให้งดจ่ายบำนาญพิเศษนั้น และถ้าเจ้ากระทรวงจะต้องจ่ายเงินให้ในระหว่างเวลาที่ต้องสันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย ก็ให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่ายนั้น

มาตรา ๔๔^{๔๐} บำนาญพิเศษที่บัญญัติในลักษณะนี้ ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตาม

เกณฑ์ดังนี้

(๑) บุตร ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ ให้ได้รับหนึ่งส่วน

^{๔๐} มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ.

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษในอนุมาตราใดดังกล่าวหรือทายาทนั้นได้ตายไปก่อน ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นระหว่างทายาทผู้มีสิทธิตามส่วนในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ

ถ้าได้มีการจ่ายบำนาญพิเศษไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีค่าพิพาทของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ตายของเจ้าบ้านาญ กรณีเช่นนี้ ให้กระทรวงการคลังหักเอาจากทายาทซึ่งรับบำนาญพิเศษไปก่อนแล้วคืนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรณีที่ไม่สามารถหักเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคสามคืนได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งได้มีค่าพิพาทของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำนาญพิเศษแต่อย่างใด

ถ้าไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษดังกล่าวทั้ง ๓ อนุมาตราให้บุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่ามีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่หรือเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตาย เป็นผู้รับบำนาญพิเศษตามส่วนที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดให้ และเมื่อได้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายแล้ว หากปรากฏภายหลังว่ามีบุตรซึ่งได้มีค่าพิพาทของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงความตายของบิดาให้ส่งจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว กรณีเช่นนี้ถ้าไม่สามารถเรียกเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายรับไปแล้วคืนได้ให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อบุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษอยู่ตามที่กล่าวข้างต้นตายหรือหมดสิทธิไป ให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

มาตรา ๔๕ บำนาญพิเศษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ให้จ่ายโดยกำหนดเวลาและเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์นั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือในชั้นอุดมศึกษาหรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า ก็ให้ได้รับต่อไปตลอดเวลาที่ยังทำการศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แต่ไม่เกินอายุยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) สามีหรือภริยา ให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(๓) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

(๔) บุคคลอื่นนอกจากที่ได้กล่าวใน (๑) (๒) และ (๓) ถ้าอายุยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ให้อนุโลมรับอย่างบุตร แล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวแล้ว ให้รับอยู่เพียงสิบปี

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเป็นผู้พิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้วหรือในระหว่างที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ ก็ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญพิเศษตลอดเวลาที่ทุพพลภาพอยู่

มาตรา ๔๖^๑ บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพที่ได้รับรวมกับบำนาญปกติถ้ามีจำนวนเงินรวมกันไม่ถึงเดือนละหนึ่งหมื่นห้าพันบาท ให้ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มขึ้นอีกจนครบหนึ่งหมื่นห้าพันบาท และบรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับจะยื่นขอเปลี่ยนแปลงเป็นการรับบำเหน็จพิเศษแทนได้ เป็นจำนวนเงินเท่ากับบำนาญพิเศษหกสิบเดือน

มาตรา ๔๗ การขอบำนาญพิเศษต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรองกับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย

ในกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ ให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

ลักษณะ ๒/๑
บำเหน็จดำรงชีพ^๒

มาตรา ๔๗/๑^๓ บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นว่านี้ ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ตายก่อนได้รับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นอันระงับไป

^๑ มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^๒ ลักษณะ ๒/๑ บำเหน็จดำรงชีพ มาตรา ๔๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖

^๓ มาตรา ๔๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนัก ลักษณะ ๒/๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน^{๔๔}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๗/๒^{๔๕} ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๗/๓^{๔๖} ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอาอสังหาริมทรัพย์ในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกระงับแต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๗/๔^{๔๗} ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้ว ตามมาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๗/๕^{๔๘} ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับเข้า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๔๔} ลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน

มาตรา ๔๗/๒ ถึงมาตรา ๔๗/๕ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๔๕} มาตรา ๔๗/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๔๖} มาตรา ๔๗/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๔๗} มาตรา ๔๗/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๔๘} มาตรา ๔๗/๕ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓

รับราชการใหม่โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการ ต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่กันไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่กันไว้ตามวรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลักษณะ ๓

บำเหน็จตกทอด^{๔๘}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๘^{๕๐} ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์คำนวณในมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อนให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้วหากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญ ในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๔๘} ลักษณะ ๓ บำเหน็จตกทอด มาตรา ๔๘ ถึง มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๕๐} มาตรา ๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กฎหมาย ขอบบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเกินไปในส่วนของตนตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

มาตรา ๔๙^{๕๑} ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่บุคคลตามมาตรา ๔๘ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับและให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรานี้^{๕๒}

ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน^{๕๓}

มาตรา ๔๙/๑^{๕๔} ภายใต้บังคับมาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอาภักสิทธิ์ในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอาภักสิทธิ์ในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๙/๔ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๕๐^{๕๕} การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอดตามความในลักษณะนี้ รายได้ได้ผลเป็นยอดเงินบำเหน็จตกทอดไม่ถึงสามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอดสามพันบาท

ลักษณะ ๔ การพิจารณาส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ

^{๕๑} มาตรา ๔๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๐๒

^{๕๒} มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่

๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๓} มาตรา ๔๙ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ.

๒๕๔๖

^{๕๔} มาตรา ๔๙/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๕๕} มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๐๒

มาตรา ๕๑^{๕๖} เมื่อกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม หรือจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องราวขอรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้วให้รีบตรวจสอบ และนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรีบพิจารณาสั่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ ทั้งนี้ เว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของผู้ขอหรือส่วนราชการเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี

การขอให้ส่งจ่ายและการส่งจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ลักษณะ ๕

การเสียชีวิตหรือรับบำนาญ

มาตรา ๕๒^{๕๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๕๓^{๕๘} ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกหรือไม่ ถ้ากระทรวงเจ้าสังกัดเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ผู้ใดกระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนมีคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ให้กระทรวงเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นเคยสังกัดอยู่

^{๕๖} มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

^{๕๗} มาตรา ๕๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๘} มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

กฎหมาย ขอบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

พิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๕๔

มาตรา ๕๕ ทายาทดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำนาญตามมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕

(๑) ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำ หรือพยายามกระทำให้เจ้าบ้านอายุ หรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ทายาทตามมาตรา ๕๔ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้าบ้านอายุหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนหาว่าทำความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำพยานเท็จ

ลักษณะ ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ข้าราชการผู้ไดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณีก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ผู้ซึ่งไปหรือผู้ซึ่งทางราชการส่งอนุญาตให้ไปศึกษาวิชาในต่างประเทศ ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อเข้ารับราชการให้มีสิทธินับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชาในต่างประเทศ เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะที่กลับเข้ารับราชการนั้นอาจให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อกันได้ ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๔^{๕๙}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๔

เป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๖^{๖๐}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ เป็น

ต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙^{๖๑}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๑ การบอกเลิกรับบำนาญตามมาตรา ๓๐ (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำหรับผู้ที่ได้กลับเข้ารับราชการใหม่ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้บอกเลิกได้ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยสี่สิบวัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำในขณะที่ยังรับราชการอยู่ และในกรณีที่ได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือนมาแล้ว ให้คืนบำนาญและเงินที่จ่ายควบกับบำนาญที่รับไปแล้วตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการใหม่ให้หมดเสียก่อนวันออกจากราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

๑. เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง คงมีฐานะเป็นข้าราชการตำรวจ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้สอดคล้องกันด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยได้รับบำนาญไปแล้วเป็นผู้ออกจากราชการไปโดยไม่มีความผิด เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่ก็สมควรให้ประโยชน์ในการนับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังติดต่อกันได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. เพื่อเหมาะสมแก่ความเป็นอยู่และความเป็นธรรมแก่ข้าราชการซึ่งได้รับราชการมานาน จึงสมควรให้สิทธิในการคำนวณบำนาญตามกฎหมายโดยไม่มีข้อจำกัดขั้นสูงไว้สำหรับบำนาญที่จะพึงได้รับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔. เนื่องจากข้าราชการประจำตลอดจนข้าราชการบำนาญบางคนบิดามารดาได้ตายเสียตั้งแต่เล็ก ต้องอาศัยญาติพี่น้อง เช่น ปู่ ย่า ตายาย หรือผู้มีใจบุญอื่น ๆ ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษามาตั้งแต่เยาว์วัย เช่นเดียวกับบิดามารดา จนกระทั่งเข้ารับราชการ เมื่อข้าราชการผู้นั้นถึงแก่กรรมลง โดยที่มีได้มีบุตรภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูมาก็ควรได้รับบำนาญทดแทนเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้สำหรับผู้รับบำนาญพิเศษ และในทำนองเดียวกันข้าราชการที่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๕๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘/ตอนที่ ๘๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๔

^{๖๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐/ตอนที่ ๑๐/หน้า ๑๙๖/๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๖๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓/ตอนที่ ๗๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๕/๒๗ กันยายน ๒๔๙๙

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

ไม่มีบิดามารดาและบุตรภริยา แต่ได้อุปการะเลี้ยงดูผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้าราชการผู้นั้นถึงแก่กรรม ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ผู้อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูได้รับความเดือดร้อน จึงเป็นการสมควรที่จะให้ผู้ผู้อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูได้รับบำนาญตกทอดด้วย และเนื่องจากเดิมไม่มีบทนิยามคำว่า ผู้อุปการะ และผู้ผู้อยู่ในอุปการะ ฉะนั้น จึงควรมีบทนิยามไว้เพื่อให้ชัดเจน

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒^{๒๒}

มาตรา ๓ ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับบำนาญก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ากลับเข้ารับราชการใหม่ คำว่า “เงินเดือนเดิม” ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้หมายถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับอันดับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการรวมกับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๓๑ วรรคท้าย ของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้รวมเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งให้ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณบำเหน็จบำนาญตามความในวรรคท้ายแห่งมาตรานั้นด้วย

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ บำนาญปกติให้จำกัดจำนวนอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๑๓ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ ไม่กระทบกระทั่งสิทธิของผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดบำนาญโดยคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้รับเงินเพิ่มอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้ได้รับเบี้ยหวัดบำนาญตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับบำนาญโดยคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมิได้นับเวลาราชการติดต่อกัน เมื่อออกจากราชการในตอน

หลัง สำหรับบำนาญเดิมที่จะได้รับให้ได้รับตามอัตราในบัญชีดังกล่าวในวรรคแรก

บทบัญญัติในวรรคแรกให้ใช้บังคับเฉพาะผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดบำนาญเพราะเหตุที่ได้รับราชการ

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญ

ท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กฎหมาย ขอบบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

เบี้ยหวัด บำนาญเดิม บาท	ให้ได้รับ เบี้ยหวัดบำนาญ บาท	เบี้ยหวัด บำนาญเดิม บาท	ให้ได้รับ เบี้ยหวัดบำนาญ บาท
ไม่เกิน ๑	๒๕	๔๒	๔๐๔
๒	๔๐	๔๔	๔๑๘
๓	๕๕	๔๖	๔๓๒
๔	๗๐	๔๘	๔๔๖
๕	๘๕	๕๐	๔๖๐
๖	๑๐๐	๕๕	๔๙๒.๕๐
๗	๑๐๘	๖๐	๕๒๕
๘	๑๒๑	๖๕	๕๕๗.๕๐
๙	๑๓๓	๗๐	๕๙๐
๑๐	๑๔๕	๗๕	๖๒๒.๕๐
๑๑	๑๕๔	๘๐	๖๕๕
๑๒	๑๖๓	๘๕	๖๘๗.๕๐
๑๓	๑๗๒	๙๐	๗๒๐
๑๔	๑๘๑	๙๕	๗๕๒.๕๐
๑๕	๑๙๐	๑๐๐	๗๘๕
๑๖	๑๙๙	๑๑๐	๘๑๐
๑๗	๒๐๘	๑๒๐	๘๑๕
๑๘	๒๑๗	๑๓๐	๘๘๐
๑๙	๒๒๖	๑๔๐	๑,๐๔๕
๒๐	๒๓๕	๑๕๐	๑,๑๑๐
๒๒	๒๕๑	๑๖๐	๑,๑๗๕
๒๔	๒๖๗	๑๗๐	๑,๒๔๐
๒๖	๒๘๓	๑๘๐	๑,๓๐๕
๒๘	๒๙๙	๑๙๐	๑,๓๗๐
๓๐	๓๑๕	๒๐๐	๑,๔๓๕
๓๒	๓๓๐	๒๒๐	๑,๕๐๐
๓๔	๓๔๕	๒๔๐	๑,๖๓๕
๓๖	๓๖๐	๒๖๐	๑,๗๗๕
๓๘	๓๗๕	๒๘๐	๑,๙๑๕
๔๐	๓๙๐	๓๐๐	๒,๐๓๕

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

เบี้ยหวัด บ้านาญเดิม	ให้ได้รับ เบี้ยหวัดบ้านาญ บาท	เบี้ยหวัด บ้านาญเดิม	ให้ได้รับ เบี้ยหวัดบ้านาญ
๓๕๐	๒,๓๑๐	๘๐๐	๔,๕๓๕
๔๐๐	๒,๕๘๕	๙๐๐	๔,๘๘๕
๔๕๐	๒,๘๖๐	๑,๐๐๐	๕,๒๓๕
๕๐๐	๓,๑๓๕	๑,๒๐๐	๕,๘๓๕
๕๕๐	๓,๓๘๕	๑,๔๐๐	๖,๔๓๕
๖๐๐	๓,๖๓๕	๑,๖๐๐	๗,๐๓๕
๖๕๐	๓,๘๘๕	๑,๘๐๐	๗,๖๓๕
๗๐๐	๔,๑๓๕	๒,๐๐๐	๘,๒๓๕
๗๕๐	๔,๓๘๕		

ผู้ใดได้รับเบี้ยหวัดบ้านาญเดิมอยู่ไม่ตรงกับอัตราในบัญชีนี้ แต่ได้รับอยู่ระหว่างสองอัตราใดก็ให้ได้รับ
เบี้ยหวัดบ้านาญโดยคำนวณเพิ่มให้ตามส่วนในระหว่างสองอัตรานั้น

ตัวอย่าง บ้านาญเดิมอัตรา ๕๒ บาท เป็นอัตราที่ไม่ตรงกับอัตราในบัญชีนี้ แต่เป็นอัตราที่อยู่ใน
ระหว่างอัตรา ๕๐ บาท กับ ๕๕ บาท

บ้านาญเดิม ๕๐ บาท ได้บ้านาญใหม่ ๔๖๐ บาท

บ้านาญเดิม ๕๕ บาท ได้บ้านาญใหม่ ๔๙๒.๕๐ บาท

ฉะนั้น บ้านาญเดิม ๕๒ บาท จะได้บ้านาญตามส่วนโดยคำนวณ ดังต่อไปนี้

บ้านาญเดิมต่างกัน ๕ บาท บ้านาญใหม่ต่างกัน ๓๒.๕๐ บาท

ฉะนั้น บ้านาญเดิมต่างกัน ๑ บาท บ้านาญใหม่จึงต่างกัน ๖.๕๐ บาท

บ้านาญเดิมต่างกัน ๒ บาท บ้านาญใหม่จึงต่างกัน ๑๓.๐๐ บาท

ดังนั้น บ้านาญเดิม ๕๐ + ๒ บาท (คือ ๕๒ บาท) บ้านาญที่จะได้รับจึงเท่ากับ

๔๖๐ + ๑๓ บาท เป็น ๔๗๓ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐบาลได้เสนอร่างกฎหมายว่า
ด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ยกเลิกเงินเพิ่ม
พิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) โดยรวมเงินเพิ่มพิเศษเข้าเป็นเงินเดือนจึงต้องแก้กฎหมายว่าด้วย
บำเหน็จบ้านาญข้าราชการให้สอดคล้องกันและในโอกาสเดียวกันนี้สมควรที่จะแก้หลักการบาง
ประการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบ้านาญข้าราชการเสียในคราวเดียวกันด้วย เช่น เปิดโอกาสให้
ข้าราชการผู้มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์ หรือมีเวลาราชการครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ลาออกจากราชการ
ขอรับบำเหน็จบ้านาญได้ และยกเลิกบ้านาญตกทอดซึ่งปรากฏว่าได้มีความยุ่งยากในทางปฏิบัติเป็น
อันมาก และเปลี่ยนเป็นบำเหน็จตกทอด

อนึ่ง เนื่องจากการที่เอาเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) มารวมกับเงินเดือนและถือเป็น
เงินเดือนนั้น เป็นผลให้ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ได้รับบ้านาญมีจำนวนสูงขึ้นทั้ง ๆ ที่การคำนวณเป็นไปตามวิธีเดิม จึงสมควรปรับปรุงอัตราเบี้ยหวัด

บำนาญของข้าราชการที่ได้รับอยู่ในขณะนี้เพิ่มขึ้นให้สมส่วนกัน เพื่อความเป็นธรรมแก่ข้าราชการซึ่งได้ปฏิบัติงานให้แก่บ้านเมืองมาแล้วนั้นด้วย

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปีงบประมาณได้เปลี่ยนจากปีปฏิทินเป็นระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคมของปีหนึ่งถึงเดือนกันยายนของปีถัดไป และเป็นการสมควรที่จะเปลี่ยนหลักเกณฑ์เกษียณอายุของข้าราชการให้สอดคล้องกับปีงบประมาณใหม่ โดยให้ผู้ที่มิอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นต้นไป

ไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในกรณีที่มีการโอนข้าราชการส่วนจังหวัดมาเป็นข้าราชการ ให้ผู้ที่โอนมามีสิทธิได้นับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนจังหวัดเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วยจึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้ข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาลมีสิทธิได้นับเวลาระหว่างที่เป็นพนักงานเทศบาลเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วย

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕

ข้อ ๑ ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ คำว่า “ข้าราชการ” ให้หมายความถึง

ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

^{๖๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๘/ตอนที่ ๙๖/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๔

^{๖๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓/ตอนที่ ๗๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๗/๑๖ กันยายน ๒๕๐๙

^{๖๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖/ตอนที่ ๑๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒/๖ มีนาคม ๒๕๑๒

^{๖๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙/ตอนที่ ๒๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๗/๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

ข้อ ๒ การนับเวลาราชการที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึกตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ มิให้นับเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และมาตรา ๒๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ทั้งนี้ตั้งแต่วันประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักรตามประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว

ข้อ ๓ ความในข้อ ๒ มิให้ใช้บังคับแก่การนับเวลาปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการซึ่งได้ออกจากราชการ และทางราชการได้ส่งจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้โดยนับเวลาราชการเป็นทวีคูณไปแล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕^{๖๗}

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กระทรวงกลาโหมได้ประกาศใช้ข้อบังคับว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะของผู้ที่ได้เลื่อนฐานะเป็นข้าราชการกลาโหมชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๑๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ และโดยที่สภาพเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะนี้เป็นเงินเดือน จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เพื่อให้จ่ายเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะมารวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖^{๖๘}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้ข้าราชการซึ่งจะต้องออกจากราชการเพราะเกษียณอายุ ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีของปีที่ออกจากราชการ และนำเงินบำเหน็จความชอบที่ได้รับนั้นมาคำนวณบำเหน็จบำนาญ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗^{๖๙}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด หรือบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อยู่ในวันที่

^{๖๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙/ตอนที่ ๖๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓/๒๔ เมษายน ๒๕๑๕

^{๖๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐/ตอนที่ ๑๒๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๕ กันยายน ๒๕๑๖

^{๖๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๑/ตอนที่ ๑๑๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๘/๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๗

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยมิได้นับเวลาราชการติดต่อกันและถูกงดบำนาญตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ เมื่อออกจากราชการในหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับบำนาญเดิมที่จะได้รับ ให้ได้รับตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้ผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยนิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ หรือกฎหมายว่าด้วยล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญปกติตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับบำนาญพิเศษตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทผู้อุปการะ หรือผู้ อยู่ในอุปการะ อยู่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้รวมบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มที่ได้รับอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ เข้าด้วยกันแล้วปรับให้ได้รับเป็นบำนาญพิเศษอย่างเดียวกับอัตราในบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท ผู้อุปการะหรือผู้ อยู่ในอุปการะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมา และได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับบำนาญพิเศษตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รวมบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มที่ได้รับอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ เข้าด้วยกันแล้วปรับให้ได้รับเป็นบำนาญตกทอดอย่างเดียวกับอัตราในบัญชีหมายเลข ๖ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

กฎหมาย ขอบบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญ

ท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๑

บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัด หรือบำนาญปกติ

เบี้ยหวัด บำนาญ เดิม บาท	ให้ได้รับ เบี้ยหวัด บำนาญ บาท	เบี้ยหวัด บำนาญ เดิม บาท	ให้ได้รับ เบี้ยหวัด บำนาญ บาท	เบี้ยหวัด บำนาญ เดิม บาท	ให้ได้รับ เบี้ยหวัด บำนาญ บาท	เบี้ยหวัด บำนาญ เดิม บาท	ให้ได้รับ เบี้ยหวัด บำนาญ บาท
		๓๒๕	๔๗๕	๑,๕๐๐	๑,๗๔๘	๓,๗๐๐	๔,๒๐๔
		๓๕๐	๕๐๐	๑,๖๐๐	๑,๘๖๐	๓,๘๐๐	๔,๓๑๕
		๓๗๕	๕๒๕	๑,๗๐๐	๑,๙๗๒	๓,๙๐๐	๔,๔๒๗
๒๐	๗๐	๔๐๐	๕๕๐	๑,๘๐๐	๒,๐๘๓	๔,๐๐๐	๔,๕๓๙
๓๐	๘๐	๔๒๕	๕๗๖	๑,๙๐๐	๒,๑๙๕	๔,๑๐๐	๔,๖๕๐
๔๐	๙๐	๔๕๐	๖๐๓	๒,๐๐๐	๒,๓๐๖	๔,๒๐๐	๔,๗๖๒
๕๐	๑๐๐	๔๗๕	๖๓๑	๒,๑๐๐	๒,๔๑๘	๔,๓๐๐	๔,๘๗๓
๖๐	๑๑๐	๕๐๐	๖๕๘	๒,๒๐๐	๒,๕๓๐	๔,๔๐๐	๔,๙๘๕
๗๐	๑๒๐	๕๕๐	๗๑๒	๒,๓๐๐	๒,๖๔๑	๔,๕๐๐	๕,๐๙๗
๘๐	๑๓๐	๖๐๐	๗๖๖	๒,๔๐๐	๒,๗๕๓	๔,๖๐๐	๕,๒๐๘
๙๐	๑๔๐	๖๕๐	๘๒๑	๒,๕๐๐	๒,๘๖๔	๔,๗๐๐	๕,๓๒๐
๑๐๐	๑๕๐	๗๐๐	๘๗๕	๒,๖๐๐	๒,๙๗๖	๔,๘๐๐	๕,๔๓๑
๑๒๐	๑๘๐	๗๕๐	๙๒๙	๒,๗๐๐	๓,๐๘๘	๔,๙๐๐	๕,๕๔๓
๑๔๐	๒๑๐	๘๐๐	๙๘๔	๒,๘๐๐	๓,๑๙๙	๕,๐๐๐	๕,๖๕๕
๑๖๐	๒๔๐	๘๕๐	๑,๐๓๘	๒,๙๐๐	๓,๓๑๑	๕,๑๐๐	๕,๗๖๘
๑๘๐	๒๗๐	๙๐๐	๑,๐๙๓	๓,๐๐๐	๓,๔๒๒	๕,๒๐๐	๕,๘๘๐
๒๐๐	๓๐๐	๙๕๐	๑,๑๔๗	๓,๑๐๐	๓,๕๓๔	๕,๓๐๐	๕,๙๙๑
๒๒๐	๓๓๐	๑,๐๐๐	๑,๒๐๑	๓,๒๐๐	๓,๖๔๖	๕,๔๐๐	๖,๑๐๓
๒๔๐	๓๖๐	๑,๑๐๐	๑,๒๕๕	๓,๓๐๐	๓,๗๖๕	๕,๕๐๐	๖,๒๑๕
๒๖๐	๓๙๐	๑,๒๐๐	๑,๓๐๙	๓,๔๐๐	๓,๘๘๓	๕,๖๐๐	๖,๓๒๗
๒๘๐	๔๒๐	๑,๓๐๐	๑,๓๖๓	๓,๕๐๐	๓,๙๙๕	๕,๗๐๐	๖,๔๓๙
๓๐๐	๔๕๐	๑,๔๐๐	๑,๔๑๗	๓,๖๐๐	๔,๑๐๗	๕,๘๐๐	๖,๕๕๑
๓,๒๕๐	๘,๒๓๒	๘,๗๔๓	๑๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐	๑๒,๐๒๒	๑๔,๐๐๐	๑๖,๕๒๓
๓,๕๐๐	๘,๕๒๐	๘,๗๕๐	๑๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐	๑๒,๖๔๖	๑๔,๕๐๐	๑๗,๑๘๙
๓,๗๕๐	๘,๘๑๗	๙,๐๐๐	๑๐,๑๕๕	๑๑,๕๐๐	๑๓,๒๗๑	๑๕,๐๐๐	๑๗,๘๕๖
๘,๐๐๐	๙,๑๑๕	๙,๒๕๐	๑๐,๔๕๙	๑๒,๐๐๐	๑๓,๘๙๖	๑๕,๕๐๐	๑๘,๕๒๓
๘,๒๕๐	๙,๔๑๒	๙,๕๐๐	๑๐,๗๗๑	๑๒,๕๐๐	๑๔,๕๒๑	๑๖,๐๐๐	๑๙,๒๒๗

กฎหมาย ขอบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ
บำนาญ	เบี้ยหวัด	บำนาญ	เบี้ยหวัด	บำนาญ	เบี้ยหวัด	บำนาญ	เบี้ยหวัด
เดิม	บำนาญ	เดิม	บำนาญ	เดิม	บำนาญ	เดิม	บำนาญ
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
๘,๕๐๐	๙,๗๑๐	๙,๗๕๐	๑๑,๐๘๔	๑๓,๐๐๐	๑๕,๑๘๙		
๘,๗๒๕	๙,๙๖๘	๑๐,๐๐๐	๑๑,๓๙๖	๑๓,๕๐๐	๑๕,๘๕๖		

หมายเหตุ ผู้ใดได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญเดิมอยู่ไม่ตรงกับอัตราในบัญชีนี้ แต่ได้รับอยู่ระหว่างสองอัตราใด ก็ให้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญโดยคำนวณเพิ่มให้ตามส่วนในระหว่างสองอัตรา นั้น เศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

ตัวอย่าง บำนาญเดิมอัตรา ๗๒๒ บาท เป็นอัตราที่ไม่ตรงกับอัตราในบัญชีนี้ แต่เป็นอัตราที่อยู่ในระหว่างอัตรา ๗๐๐ บาท กับ ๗๕๐ บาท

บำนาญเดิม ๗๐๐ บาท ได้บำนาญใหม่ ๘๗๕ บาท

บำนาญเดิม ๗๕๐ บาท ได้บำนาญใหม่ ๙๒๙ บาท

ฉะนั้น บำนาญเดิม ๗๒๒ บาท จะได้บำนาญตามส่วนโดยคำนวณดังต่อไปนี้

บำนาญเดิมต่างกัน ๕๐ บาท บำนาญใหม่ต่างกัน ๕๔ บาท

ฉะนั้น บำนาญเดิมต่างกัน ๑ บาท บำนาญใหม่จึงต่างกัน ๑ บาท ๐๘ สตางค์

บำนาญต่างกัน ๒๒ บาท บำนาญใหม่จึงต่างกัน ๒๓ บาท ๗๖ สตางค์

ดังนั้น บำนาญเดิม ๗๐๐ + ๒๒ บาท (คือ ๗๒๒ บาท) บำนาญที่จะได้รับจึงเท่ากับ ๘๗๕

+ ๒๓ บาท ๗๖ สตางค์ เป็น ๘๙๘ บาท ๗๖ สตางค์ ปัดขึ้นเป็น ๘๙๙ บาท

บัญชีหมายเลข ๒

บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยนิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕

พุทธศตวรรษหรือกฎหมายว่าด้วยล้างมลทินในโอกาส

ครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ

เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ
บำนาญ	เบี้ยหวัด	บำนาญ	เบี้ยหวัด	บำนาญ	เบี้ยหวัด	บำนาญ	เบี้ยหวัด
เดิม	บำนาญ	เดิม	บำนาญ	เดิม	บำนาญ	เดิม	บำนาญ
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
๑	๗๕	๘๐	๘๒๖	๒๔๐	๑,๙๔๔	๔๕๐	๓,๒๖๖
๕	๑๓๕	๙๐	๘๙๗	๒๖๐	๒,๐๗๘	๔๗๕	๓,๔๒๐
๑๐	๒๑๘	๑๐๐	๙๖๘	๒๘๐	๒,๒๑๒	๕๐๐	๓,๕๗๓
๒๐	๓๕๓	๑๒๐	๑,๑๐๙	๓๐๐	๒,๓๔๕	๕๕๐	๓,๘๕๓
๓๐	๔๖๕	๑๔๐	๑,๒๕๐	๓๒๕	๒,๔๙๙	๖๐๐	๔,๑๓๒
๔๐	๕๔๐	๑๖๐	๑,๓๙๑	๓๕๐	๒,๖๕๒	๖๕๐	๔,๔๑๐
๕๐	๖๑๕	๑๘๐	๑,๕๓๓	๓๗๕	๒,๘๐๖	๗๐๐	๔,๖๙๐

เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ	เบี้ยหวัด	ให้ได้รับ
บ้านอายุ	เบี้ยหวัด	บ้านอายุ	เบี้ยหวัด	บ้านอายุ	เบี้ยหวัด	บ้านอายุ	เบี้ยหวัด
เดิม	บ้านอายุ	เดิม	บ้านอายุ	เดิม	บ้านอายุ	เดิม	บ้านอายุ
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
๖๐	๖๘๕	๒๐๐	๑,๖๗๖	๔๐๐	๒,๙๕๙	๗๕๐	๔,๙๑๓
๗๐	๗๕๖	๒๒๐	๑,๘๑๐	๔๒๕	๓,๑๑๓	๘๐๐	๕,๑๓๖

หมายเหตุ ผู้ที่ได้รับเบี้ยหวัดหรือบ้านอายุเดิมอยู่ไม่ตรงกับอัตราในบัญชีนี้ แต่ได้รับอยู่ระหว่างสองอัตราใดก็ให้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบ้านอายุโดยคำนวณเพิ่มให้ตามส่วนในระหว่างสองอัตรานั้น เศษของบาท ให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

ตัวอย่าง บ้านอายุเดิมอัตรา ๓๔ บาท ๓๐ สตางค์ เป็นอัตราที่ไม่ตรงกับอัตราในบัญชีนี้ แต่เป็นอัตราที่อยู่ในระหว่างอัตรา ๓๐ บาท กับ ๔๐ บาท

บ้านอายุเดิม ๓๐ บาท ได้บ้านอายุใหม่ ๔๖๕ บาท

บ้านอายุเดิม ๔๐ บาท ได้บ้านอายุใหม่ ๕๔๐ บาท

ฉะนั้น บ้านอายุเดิม ๓๔ บาท ๓๐ สตางค์ จะได้บ้านอายุตามส่วนโดยคำนวณดังต่อไปนี้

บ้านอายุเดิมต่างกัน ๑๐ บาท บ้านอายุใหม่ต่างกัน ๗๕ บาท

ฉะนั้น บ้านอายุเดิมต่างกัน ๑ บาท บ้านอายุใหม่ต่างกัน ๗ บาท ๕ สตางค์

บ้านอายุเดิมต่างกัน ๔ บาท ๓๐ สตางค์ บ้านอายุใหม่ต่างกัน ๓๒ บาท ๒๕ สตางค์

ดังนั้น บ้านอายุเดิม ๓๐ + ๔.๓๐ บาท (คือ ๓๔ บาท ๓๐ สตางค์)

บ้านอายุที่จะได้รับจึงเท่ากับ ๔๖๕ + ๓๒.๒๕ บาท เป็น ๔๙๗ บาท ๒๕ สตางค์ ปัดขึ้นเป็น ๔๙๘ บาท

บัญชีหมายเลข ๓

บัญชีปรับอัตราบ้านอายุพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ

๑. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบ้านอายุพิเศษไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท

๒. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบ้านอายุพิเศษเกิน ๑๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบ้านอายุพิเศษเดิม

๓. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบ้านอายุพิเศษเกิน ๓๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๑๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท

๔. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบ้านอายุพิเศษตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้คงได้รับเท่าเดิม

๕. บ้านอายุพิเศษที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาท ให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีหมายเลข ๔

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ

ซึ่งมีสิทธิได้รับอยู่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒

๑. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันไม่เกิน ๕๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๒๕ บาท
๒. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๕๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกัน
๓. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๑๐๐ บาทแต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท
๔. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม
๕. บำนาญพิเศษและเงินเพิ่มที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีหมายเลข ๕

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ

ซึ่งมีสิทธิได้รับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒

จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษไม่เกิน ๕๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๒๕ บาท
๒. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๕๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษเดิม
๓. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๑๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท
๔. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม
๕. บำนาญพิเศษที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีหมายเลข ๖

บัญชีปรับอัตราบำนาญตกทอด

๑. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันไม่เกิน ๒๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๑๐ บาท
๒. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๒๐ บาทแต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกัน

๓. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๑๐๐ บาทขึ้นไป ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท

๔. บำนาญตกทอดที่ปรับแล้วตาม ๑, ๒, และ ๓. ถ้ามีเศษของบาท ให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราเบี้ยหวัดและบำนาญ เพื่อให้เหมาะสมแก่ค่าครองชีพในปัจจุบัน และเพื่อให้ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ เสียภาษีเงินได้เอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๘^{๓๐}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว อาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยิ่ง นั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการ ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วไม่ว่าในกรณีใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๐^{๓๑}

มาตรา ๕ การบอกเลิกรับบำนาญตามมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ สำหรับผู้ที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บอกเลิกได้ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ ต้องกระทำในขณะที่ยังรับราชการอยู่ และในกรณีที่ได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือนมาแล้ว ให้คืนบำนาญและเงินที่จ่ายควบกับบำนาญที่รับไปแล้วตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการให้หมดเสียก่อนวันออกจากราชการ

มาตรา ๖ บทบัญญัติมาตรา ๓๕ ทวิ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งภายหลังได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และข้าราชการผู้นั้นไม่ได้ใช้สิทธิบอกเลิกรับบำนาญเพื่อต่อเวลาราชการสำหรับจำนวนบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ เกี่ยวกับการให้ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับจำนวน

^{๓๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒/ตอนที่ ๓๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

^{๓๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔/ตอนที่ ๑๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๑/๙ มีนาคม ๒๕๒๐

บำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับกรณีการกลับเข้ารับราชการใหม่ได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการ มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๓^{๗๒}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สถานการณ์ของประเทศอยู่ในภาวะที่มีภัยรอบด้าน และภาวะทางเศรษฐกิจของโลกที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้กระทบกระเทือนต่อการพัฒนาประเทศชาติสมควรที่จะเปิดโอกาสให้สามารถใช้ทรัพยากรทางด้านบุคคลมาร่วมกันทำประโยชน์แก่ประเทศชาติในด้านการรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาและการพัฒนาประเทศให้มากที่สุด แต่เนื่องจากตามกฎหมายปัจจุบันนอกจากข้าราชการพลเรือนในพระองค์แล้วเมื่อข้าราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ต้องพ้นจากราชการ แม้ว่าทางราชการจะยังเล็งเห็นประโยชน์ของข้าราชการผู้นั้นอยู่ก็ไม่สามารถจะเรียกกลับมาทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖^{๗๓}

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีผู้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวมีผลใช้บังคับในการรวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้รวมเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (พ.ป.ผ.) เข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้าย เพื่อการคำนวณบำเหน็จบำนาญโดยให้มีผลใช้บังคับย้อนหลังตั้งแต่วันประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ และสมควรให้บุตรที่ได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษและบำเหน็จตกทอดได้ เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ฉบับปัจจุบัน และสมควรให้ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม หรือจังหวัด มีอำนาจส่งเรื่องราวขอรับบำเหน็จบำนาญได้เช่นเดียวกับกระทรวงเจ้าสังกัด และให้การส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังโดยให้รับตรวจสอบ และนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ

^{๗๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗/ตอนที่ ๑๔๖/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๑ กันยายน ๒๕๒๓
^{๗๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐/ตอนที่ ๑๗๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓/๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๖

และให้กระทรวงการคลังริบพิจารณาสิ่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ จึงจำเป็นต้องตรา

พระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วอาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยิ่งนั้นไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว ไม่ว่าในกรณีใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙ การนับเวลาราชการของผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการในการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในส่วนที่เกี่ยวกับการคิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่กลับเข้ารับราชการใหม่ สิทธิรับบำเหน็จตกทอดและการแบ่งจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๓๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปึงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปึงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปึงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปึงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๒๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔/ตอนที่ ๑๑๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๐

^{๒๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓/ตอนที่ ๔๒ ก/หน้า ๒๒/๒๗ กันยายน ๒๕๓๙

^{๒๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๗๕ ก/หน้า ๖/๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้าราชการตุลาการและข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้เป็นไปตามบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนด
หลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในถึงปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่ง
อัยการอาวุโส เพื่อปฏิบัติหน้าที่พนักงานอัยการในสำนักงานอัยการสูงสุดตั้งแต่วันที่ถัดจากวันสิ้น
ปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุ
ครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากอัยการอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมี
สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่อัยการอาวุโสผู้นั้นมี
อายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.
๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้
สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๖ ข้าราชการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อน
วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษ
ปลดออกจากราชการภายหลังวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ
แล้ว และเป็นการลงโทษตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ข้าราชการผู้นั้นหรือทายาท แล้วแต่กรณี ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จ
บำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ สิทธิที่จะนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติ
หน้าที่อยู่ในเขตที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึกให้เป็นอันยุติลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้น
แต่คณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณาให้มีสิทธินับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๔ แห่ง
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้โทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ ๕ สถาน คือ
ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก โทษให้ออกซึ่งมีบัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงไม่มีอยู่อีกต่อไป และได้บัญญัติถึงสิทธิใน
การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการในกรณีปลดออกว่า ผู้ถูกลงโทษปลดออกจากราชการให้มีสิทธิ
ได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิใน

^{๑๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗/ตอนที่ ๑๑ ก/หน้า ๕/๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

^{๑๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗/ตอนที่ ๒๙ ก/หน้า ๗/๑ เมษายน ๒๕๕๓

การได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้สอดคล้องกับที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีให้มีผลกระทบต่อทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ยังคงบัญญัติให้ข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการซึ่งถูกปลดออกจากราชการไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับหลักเกณฑ์การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการในปัจจุบันถูกกำหนดให้เป็นไปโดยอัตโนมัติเมื่อได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจที่รัฐต้องการจะประหยัดงบประมาณรายจ่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓^{๙๙}

มาตรา ๖ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ถ้าผู้นั้นเป็นข้าราชการการเมืองอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอยู่ในระหว่างเลิกรับบำนาญเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง ให้ผู้นั้นได้รับการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่อง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง และให้นำอัตราเงินเดือนของข้าราชการการเมืองมาเป็นฐานเงินเดือนในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ทำให้ได้รับบำเหน็จบำนาญในตอนหลังสูงเกินควร เกิดความแตกต่างในการได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่มิใช่ข้าราชการการเมืองซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติที่ออกหรือพ้นจากราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้กลับเข้ามาเป็นข้าราชการการเมืองอีก และเกิดความแตกต่างกับข้าราชการการเมืองซึ่งไม่เคยเป็นข้าราชการมาก่อนในการรับบำเหน็จบำนาญประกอบกับเพื่อให้อสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรแก้ไขการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองเสียใหม่ โดยให้นำเฉพาะเวลาราชการที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการการเมืองเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖^{๑๐๐}

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๙๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓/ตอนที่ ๙๒ ก/หน้า ๑/๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

^{๑๐๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐/ตอนที่ ๑๑๓ ก/หน้า ๑/๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สภากาชาดทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงเป็นอันมาก อันมีผลกระทบต่อการดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญเป็นรายเดือนในจำนวนที่คงที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้เป็นการนำเงินที่รัฐจะต้องจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่ายอยู่แล้วในอนาคตมาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อน โดยมีได้เป็นการเพิ่มภาระงบประมาณรายจ่ายของรัฐแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗^{๕๑}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในบังคับงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๕๒}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณและทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ จะให้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินห้าปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๕๓}

^{๕๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนที่พิเศษ ๗๗ ก/หน้า ๒๙/๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๗

^{๕๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๒ ก/หน้า ๕๒/๒๕ มกราคม ๒๕๕๑

^{๕๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๕ ก/หน้า ๑๐/๓๑ มกราคม ๒๕๕๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และแก้ไขหลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิได้รับเพื่อให้สามารถนำเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) มารวมคำนวณได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๔๔}

มาตรา ๙ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสองปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสามปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสที่มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ด้วยโดยอนุโลม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ได้บัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการกรณีเกษียณอายุไว้เป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากกรณีเกษียณอายุเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สมควรกำหนดให้การพ้นจากราชการของข้าราชการประเภทต่าง ๆ การต่ออายุราชการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น เพื่อความคล่องตัวและสอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ให้ผู้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุกหรือตกเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดนับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับบำนาญหรือรับบำนาญโดยเสมอกัน รวมทั้งไม่กระทบสิทธิของบุคคลที่สามในเรื่องการรับบำนาญตกทอด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำนาญตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๔^{๕๖}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพระตำแหน่งองค์ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ซึ่งส่งผลให้หน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ มีระบบและระเบียบแบบแผนเป็นมาตรฐานมาด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกองทัพไทยและประเทศชาติ สมควรสนองพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ และเนื่องจากตำแหน่งผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท และได้รับความไว้วางพระราชหฤทัย สมควรกำหนดให้การพ้นจากราชการของทหารผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์และรองสมุหราชองครักษ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๔^{๕๗}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณและทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ จะให้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบปีก็ได้ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ร. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^{๕๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘/ตอนที่ ๒๐ ก/หน้า ๑/๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔

^{๕๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘/ตอนที่ ๓๔ ก/หน้า ๔๔/๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔

พระราชบัญญัติ

เหรียญราชการชายแดน พ.ศ. ๒๔๙๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๗

เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และผู้กระทำหน้าที่อย่างทหาร ตำรวจ ได้ปฏิบัติราชการชายแดนด้วยความลำบากตรากตรำ เพื่อรักษาไว้ซึ่งบูรณภาพแห่งราชอาณาจักร สมควรที่จะให้มีเหรียญราชการชายแดนเพื่อพระราชทานแก่บุคคลดังกล่าว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ได้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญราชการชายแดน พ.ศ. ๒๔๙๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มีเหรียญเพื่อพระราชทานแก่ผู้ที่ได้ปฏิบัติราชการชายแดนเป็นพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักรขึ้นอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า “เหรียญราชการชายแดน” อักษรย่อ ชด.

มาตรา ๔ เหรียญราชการชายแดนนี้มีลักษณะเป็นเหรียญกลม ทำด้วยโลหะสีทอง ด้านหน้ามีพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกำลังทรงกระทำยุทธหัตถีกับราชศัตรู ด้านหลังมีอักษรจารึกว่า “เราปฏิบัติหน้าที่เพื่อเกียรติศักดิ์ไทย” ตัวเหรียญห้อยกับแพรสีม่วง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีริ้วสีขาว ไกล่ขอบทั้งสองข้าง ข้างบนมีเข็มโลหะรูปคชอาณาจักรอ้อมพลจารึกอักษรว่า “ราชการชายแดน”

มาตรา ๕ เหรียญราชการชายแดนนี้จะพระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการและผู้กระทำหน้าที่อย่างทหารหรือตำรวจ ซึ่งเจ้ากระทรวง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้ากระทรวง หรือหน่วยทหารหรือตำรวจ สั่งให้ปฏิบัติราชการชายแดนเป็นพิเศษเกี่ยวกับการป้องกันราชอาณาจักร และได้ปฏิบัติสมควรความมุ่งหมายของทางราชการ ทั้งได้ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยอันดี

มาตรา ๖ ให้ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดนได้รับสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

มาตรา ๗ ถ้าผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานเหรียญราชการชายแดนวายชนม์เสียก่อนได้รับพระราชทาน จะได้พระราชทานแก่ทายาทโดยธรรมคนใดคนหนึ่งของผู้นั้นเพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงความดีของผู้ที่ล่วงลับไปแล้วแต่ทายาทผู้นั้นมีสิทธิที่จะประดับไม่

มาตรา ๘ เหรียญราชการชายแดนนี้ พระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้รับ เมื่อผู้รับพระราชทานวายชนม์ ให้ทายาทโดยธรรมรักษาไว้เป็นที่ระลึก ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ติ ทายาทโดยธรรมก็ติ กระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมควร อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ภายในกำหนดหนึ่งเดือน ต้องใช้ราคาเหรียญนั้น

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจระเบียบเกี่ยวกับการประดับเหรียญ และกรณีที่จะให้ประดับเหรียญ

ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๖๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๔๘๗)

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

๖๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานพระราชบัญญัติกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เหรียญพิทักษ์เสรีชน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒
เป็นปีที่ ๒๔ ในรัชกาลปัจจุบัน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเหรียญพิทักษ์เสรีชน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ.
๒๕๑๒”
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๓ ให้มีเหรียญเพื่อพระราชทานแก่ผู้ที่กระทำการปราบปรามผู้ก่อการร้าย
คอมมิวนิสต์ เรียกว่า “เหรียญพิทักษ์เสรีชน” ใช้อักษรย่อว่า ส.ช.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เหรียญพิทักษ์เสรีชนอาจพระราชทานแก่ผู้ที่ทางราชการมีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้
(๑) การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อย

ภายในประเทศ หรือ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
(๒) การปฏิบัติการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติในต่างประเทศหรือปฏิบัติหน้าที่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
อื่น ๆ อันเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของประเทศ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งพระราช
กฤษฎีกาดังกล่าวต้องระบุภารกิจ สถานการณ์ พื้นที่ และระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมไว้ด้วย^๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๔^๓ เหรียญพิทักษ์เสรีชน เป็นเหรียญทองแดงรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสด้านละ
๒๓ มิลลิเมตร ย่อกลางทั้งสี่ด้าน ตัวเหรียญมุมบนห้อยกับแพรแถบ ด้านหน้าเหรียญตรงกลางมีรูปจักร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖/ตอนที่ ๑๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๕๒/๖ มีนาคม ๒๕๑๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
^๒ มาตรา ๓ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
^๓ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม

มีสมอขัดในวงจักร ซ้ายขวาของจักรมีรูปปีกนกทาบอยู่บนพระแสงดาบ เชนและโล่ ตอนบนเป็นรูปครุฑพ่าห์ ด้านหลังมีอักษรจารึกว่า “อสาธู สาธุนา ชินเ” กว้าง ๓๔ มิลลิเมตร ลายริ้วจากบนลงล่างเป็นสีแดงขาวสลับกัน ขอบทั้งสองข้างเป็นริ้วสีแดงรวม ๑๗ ริ้ว ข้างบนแถบมีเข็มโลหะจารึกอักษรว่า “พิทักษ์เสรีชน”

เหรียญพิทักษ์เสรีชน มี ๒ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อเดียวติดกลางแพร

แถบ

ถ้าผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ ปฏิบัติการถึงชั้นที่จะได้รับ

พระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ อีก ก็จะได้รับพระราชทานเครื่องหมายเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อเดียวติดเพิ่มกลางแพรแถบในทางดิ่งกับช่อชัยพฤกษ์เดิมทุกครั้ง

ชั้นที่ ๒ มีสองประเภท

ประเภทที่ ๑ มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปชดประคอบด้วยเปลวระเบิด

ติดกลางแพรแถบ

ประเภทที่ ๒ ไม่มีเครื่องหมายติดแพรแถบ^๔

มาตรา ๕^๕ เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ จะพระราชทานแก่บุคคลตามมาตรา ๓ ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบด้วยความกล้าหาญ หรือได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือเสียชีวิตในการสู้รบ และการสู้รบนั้นได้ก่อให้เกิดผลดีอย่างยิ่งแก่ประเทศ

เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๑ จะพระราชทานแก่บุคคลตามมาตรา ๓ ซึ่งได้ปฏิบัติการสู้รบหรืออำนวยความสะดวกสู้รบจนได้รับคำชมเชยจากทางราชการ หรือปฏิบัติการเสี่ยงอันตรายจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต แต่ยังไม่ถึงชั้นที่จะได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑

เหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๒ ประเภทที่ ๒ จะพระราชทานแก่บุคคลตามมาตรา ๓ ซึ่งได้ปฏิบัติการเป็นผลดีแก่ประเทศ

การขอพระราชทานเหรียญ การประดับและกรณีที่ทำให้ประดับเหรียญ บัตรประจำตัว และการเรียกเหรียญและบัตรประจำตัวคืน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๖ ให้ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนได้สิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

มาตรา ๗ เหรียญพิทักษ์เสรีชนนี้ พระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์ ถ้าผู้ได้รับพระราชทานกระทำความผิดร้ายแรง หรือประพฤติตนไม่สมเกียรติอาจทรงเรียกคืนได้ เมื่อส่งคืนไม่ได้ ด้วยประการใด ๆ ต้องใช้ราคาเหรียญนั้น

^๔ มาตรา ๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

^๕ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๘ ถ้าผู้ที่สมควรได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนวายุขันธ์เสียก่อนได้รับพระราชทาน จะได้พระราชทานแก่ทายาทโดยธรรมคนใดคนหนึ่งเพื่อเป็นเครื่องระลึกถึงความดีของผู้ที่ล่วงลับไปแล้วตามลำดับ ดังนี้

ลำดับ ๑ คู่สมรส

ลำดับ ๒ บุตรคนใหญ่ของจำนวนบุตรที่ยังมีชีวิตอยู่

ลำดับ ๓ บิดา

ลำดับ ๔ มารดา

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบการกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการและราษฎรได้ปฏิบัติการเป็นผลดีแก่การปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ สมควรให้มีเหรียญพิทักษ์เสรีชน สำหรับพระราชทานแก่บุคคลดังกล่าวเพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๔^๖

ข้อ ๓ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชน ชั้นที่ ๑ ไปแล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้เปลี่ยนเครื่องหมายเดิมเป็นเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ช่อเดียวติดกลางแพรแถบ

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘^๗

มาตรา ๖ บุคคลตามมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๙๕ พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จะมีสิทธิได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนตามพระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในเหตุการณ์ใดพื้นที่ใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๙๕ พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นผลทำให้ไม่สามารถขอพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนได้อีกต่อไป สมควรแก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ในการพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนเพื่อให้ครอบคลุมถึงผู้ที่ทางราชการมีคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การปฏิบัติการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติในต่างประเทศ หรือปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ อันเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของประเทศ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูลของบุคคลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙/ตอนที่ ๑๙๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗/๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕

^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒/ตอนที่ ๔๗ ก/หน้า ๓/๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติธง

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๔๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติธง พุทธศักราช ๒๔๗๙
- (๒) พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๑
- (๓) พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓
- (๔) พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๕

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย

มาตรา ๕ ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย ได้แก่

(๑) ธงชาติ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖ ส่วน ยาว ๙ ส่วน ด้านกว้างแบ่งเป็น ๕ แถบตลอดความยาวของผืนธง ตรงกลางเป็นแถบสีน้ำเงินแก่ กว้าง ๒ ส่วน ต่อจากแถบสีน้ำเงินแก่ออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีขาวกว้างข้างละ ๑ ส่วน ต่อจากแถบสีขาวออกไปทั้งสองเป็นแถบสีแดงกว้างข้างละ ๑ ส่วน ธงชาตินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ธงไตรรงค์”

(๒) ธงราชนาวี มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีแดง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๔ ใน ๖ ส่วน ของความกว้างของผืนธง โดยให้ขอบของดวงกลมจรดขอบสีแดงของผืนธง ภายในดวงกลมมีรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหันหน้าเข้าหาเสาธงหรือคันธง

หมวด ๒

ธงพระอิสริยยศ

มาตรา ๖ ธงสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ ได้แก่

(๑) ธงมหาราชใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสีเหลือง มีรูปครุฑพ่าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง

(๒) ธงมหาราชน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงมหาราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาว แปลงเป็นรูปธงยาวเรียวยาวโดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงมหาราชใหญ่ หมายความว่าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุดถวายคำนับ

มาตรา ๗ ธงสำหรับองค์สมเด็จพระราชินี ได้แก่

(๑) ธงราชินีใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีเหลือง ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงมหาราชใหญ่ ตอนปลายตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง

(๒) ธงราชินีน้อย มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงมหาราชน้อยเว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงราชินีใหญ่หมายความว่าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุดถวายคำนับ

มาตรา ๘ ธงสำหรับองค์สมเด็จพระบรมราชินี ได้แก่

(๑) ธงบรมราชวงศ์ใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีเหลือง ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ที่

ตรงกลางตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว มีขนาดกว้างยาวครึ่งหนึ่งของความกว้างของผืนธง ภายในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาวมีรูปมงกุฎชัตติยราชานารี ประดิษฐานบนพานแว่นฟ้า ๒ ชั้นเหนือตั้ง และมีตั้งลตตั้งฉัตรกลีบบัว ๕ ชั้น อยู่สองข้าง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลืองเข้ม

(๒) ธงบรมราชวงศ์น้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับตอนต้นของธงบรมราชวงศ์ใหญ่แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีแดงแปลงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวเล็ก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงบรมราชวงศ์ใหญ่หมายความว่าโปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุดถวายคำนับ

มาตรา ๙ ธงสำหรับองค์สมเด็จพระยุพราช ได้แก่

(๑) ธงเยาวราชใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงมีสองสี รอบนอกสีขาบ รอบในสีเหลืองกว้างยาวครึ่งหนึ่งของรอบนอก มีรูปครุฑพ่าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง

(๒) ธงเยาวราชน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเยาวราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวเล็ก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงเยาวราชใหญ่ หมายความว่าโปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุดถวายคำนับ

มาตรา ๑๐ ธงสำหรับองค์พระวรวงษายาแห่งสมเด็จพระยุพราช ได้แก่

(๑) ธงเยาวราชใหญ่ฝ่ายใน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงเยาวราชใหญ่ ตอนปลายเป็นสีขาบตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง

(๒) ธงเยาวราชน้อยฝ่ายใน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเยาวราชน้อย เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงเยาวราชใหญ่ฝ่ายใน หมายความว่า โปรดให้งดการยิงสลุดถวายคำนับ

มาตรา ๑๑ ธงสำหรับองค์พระราชโอรส สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ หรือสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ แห่งพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล ได้แก่

(๑) ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสีขาบ มีดวงกลมสีเหลือง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาวครึ่งหนึ่งของความกว้างของผืนธง ภายในดวงกลมมีรูปครุฑพ่าห์สีแดง

(๒) ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวเล็ก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของ

ความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า หมายความว่าโปรดให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

มาตรา ๑๒ ธงสำหรับองค์พระราชธิดา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ หรือสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ แห่งพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล ได้แก่

(๑) ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า ตอนปลายเป็นสีขาบตัดเป็นแถบรูปทางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง

(๒) ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน หมายความว่า โปรดให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

หมวด ๓

ธงทหาร

มาตรา ๑๓ ธงทหาร ได้แก่

(๑) ธงชัยเฉลิมพล เป็นธงประจำหน่วยทหารที่ได้รับพระราชทาน มี ๓ ชนิด คือ ธงชัยเฉลิมพลของทหารบก ธงชัยเฉลิมพลของทหารเรือ และธงชัยเฉลิมพลของทหารอากาศ

(๒) ธงราชการทหาร มี ๔ ชนิด คือ ธงฉาน ธงประจำกองทัพบก ธงประจำกองทัพเรือ และธงประจำกองทัพอากาศ

(๓) ธงแสดงยศ ตำแหน่ง และหน่วยทหาร

มาตรา ๑๔ ธงชัยเฉลิมพลของทหารบก มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างด้านละ ๗๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีอุณาโลมทหารบกและมีชื่อหน่วยทหารสีแดง ขลิบริมสีเหลือง เป็นแถวโค้งโอบใต้อุณาโลมทหารบก ผืนธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหามงกุฎ และเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฎมีพระปรมาภิไธยย่อสีแดง ขลิบริมสีเหลืองรัศมีสีฟ้า ขอบธงด้านที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดง สลับดำ ด้านอื่นมีแถบจีบสีเหลืองกว้าง ๒ เซนติเมตร

หน่วยทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ซึ่งมีธงชัยเฉลิมพลของทหารบกแล้ว จะมีธงชัยเฉลิมพลของหน่วยทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งธงก็ได้ ธงนี้มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่กว้าง ๗๐ เซนติเมตร ยาว ๑๐๕ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีแดง กว้าง ๓๕ เซนติเมตร ยาว ๕๒.๕ เซนติเมตร ภายในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้านี้มีรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหันหัวเข้าหาคันธง ผืนธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหามงกุฎและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฎมีพระปรมาภิไธยย่อสีเหลือง และมีชื่อหน่วยทหารสีเหลือง

เป็นแฉกโค้งโอบใต้พระปรมาภิไธยย่อขอบธงด้านที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดงสลัปดาห์ด้านอื่นมีแถบจิบสีเหลืองกว้าง ๒ เซนติเมตร

ธงชัยเฉลิมพลของหน่วยทหารในกองบัญชาการทหารสูงสุด มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชัยเฉลิมพลของทหารบกตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๕ ธงชัยเฉลิมพลของทหารเรือ มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้ายและมีสมอสอดดวงจักรภายใต้พระมหามงกุฎ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง ขอบธงด้านที่ติดกับคันธง มีเกลียวเชือกสีแดง

มาตรา ๑๖ ธงชัยเฉลิมพลของทหารอากาศ มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างด้านละ ๗๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีฟ้า ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ใน ๓ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในดวงกลมมีอนุโลมทหารอากาศ และมีชื่อหน่วยทหารสีแดงขลิบริมสีเหลืองเป็นแฉกโค้งโอบใต้ดวงกลมสีฟ้า ผืนธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธง มีรูปพระมหามงกุฎและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฎมีพระปรมาภิไธยย่อสีแดงขลิบสีเหลืองรัศมีสีฟ้าขอบธงด้านที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดงสลัปดาห์ ด้านอื่นมีแถบจิบสีเหลืองกว้าง ๒ เซนติเมตร

มาตรา ๑๗ ธงชัยเฉลิมพลตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ จะกำหนดวัตถุที่เป็นผืนธง ลวดลายในผืนธงหรือส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่หน่วยทหารที่ได้รับพระราชทานธงชัยเฉลิมพลแล้วได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ หรือได้รับอิสริยาภรณ์หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติจากต่างประเทศ จะประดับเครื่องหมายนั้นที่ผืนธงหรือส่วนประกอบของธงก็ได้

มาตรา ๑๙ ธงฉาน มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้ายและมีสมอสอดดวงจักรภายใต้พระมหามงกุฎรูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

ธงนี้เป็นธงที่ใช้ในเรือพระที่นั่งและเรือหลวง หรือเป็นธงสำหรับหน่วยทหารเรือที่ยกพลขึ้นบกซึ่งหน่วยทหารนั้นไม่ได้รับพระราชทานธงชัยเฉลิมพล

มาตรา ๒๐ ธงประจำกองทัพบก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีแดง ตรงกลางของผืนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพบกเป็นสีเหลือง

มาตรา ๒๑ ธงประจำกองทัพเรือ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖ ส่วน ยาว ๙ ส่วน พื้นธงสีขาว ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีขาว ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๔ ใน ๖ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในดวงกลมมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้ายและมีสมอสอดดวงจักรภายใต้พระมหามงกุฎ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

มาตรา ๒๒ ธงประจำกองทัพอากาศ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีฟ้า ตรงกลางของผืนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพอากาศเป็นสีเหลือง

มาตรา ๒๓ ธงแสดงยศ ได้แก่

- (๑) ธงแสดงยศสำหรับทหารบก
- (๒) ธงแสดงยศสำหรับทหารเรือ
- (๓) ธงแสดงยศสำหรับทหารอากาศ

มาตรา ๒๔ ธงแสดงยศสำหรับทหารบก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีแดง มี ๕ ชั้น คือ

(๑) ธงจอมพล มีรูปคทาที่กระบี่ไขว้เหนือช่อชัยพฤกษ์อยู่ตรงกลางของกลุ่มดาวห้าแฉก ๕ ดวง เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านหนึ่งของรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

(๒) ธงพลเอก มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๔ ดวง เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้มุมแหลมวางตามความยาวของผืนธง

(๓) ธงพลโท มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๓ ดวง เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านฐานของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง

(๔) ธงพลตรี มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๒ ดวง เรียงตามความยาวอยู่ตรงกลาง

(๕) ธงพลจัตวา มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๑ ดวง อยู่ตรงกลางผืนธง

มาตรา ๒๕ ธงแสดงยศสำหรับทหารเรือ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสีขาว มีรูปจักรสีขาวเป็นแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย มี ๕ ชั้น คือ

(๑) ธงจอมพลเรือ มีรูปจักร ๕ จักร อยู่ที่มุมธงทั้งสี่มุม มุมละ ๑ จักร และอยู่ตรงกลางของผืนธงอีก ๑ จักร

(๒) ธงพลเรือเอก มีรูปจักร ๔ จักร อยู่ที่มุมธงทั้งสี่มุม มุมละ ๑ จักร

(๓) ธงพลเรือโท มีรูปจักร ๓ จักร เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านฐานของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง

(๔) ธงพลเรือตรี มีรูปจักร ๒ จักร เรียงกันในแนวตั้งอยู่ตรงกลางของผืนธง

(๕) ธงพลเรือจัตวา มีรูปจักร ๑ จักร อยู่ตรงกลางของผืนธง

มาตรา ๒๖ ธงแสดงยศสำหรับทหารอากาศ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พื้นธงสีฟ้า มี ๕ ชั้น คือ

(๑) ธงจอมพลอากาศ มีรูปคทาที่กระบี่ไขว้เหนือช่อชัยพฤกษ์อยู่ตรงกลางของกลุ่มดาวห้าแฉก ๕ ดวง เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านหนึ่งของรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง รูปเหล่านี้เป็นสีขาว

(๒) ธงพลอากาศเอก มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๔ ดวง เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้มุมแหลมวางตามความยาวของผืนธง

(๓) ธงพลอากาศโท มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๓ ดวง เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า อยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านล่างของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง

(๔) ธงพลอากาศตรี มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๒ ดวง เรียงตามความยาวอยู่ตรงกลางของผืนธง

(๕) ธงพลอากาศจัตวา มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๑ ดวง อยู่ตรงกลางของผืนธง
มาตรา ๒๗ ธงแสดงตำแหน่ง ได้แก่

- (๑) ธงผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- (๒) ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารบก
- (๓) ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารเรือ
- (๔) ธงผู้บัญชาการทหารอากาศ

มาตรา ๒๘ ธงผู้บัญชาการทหารสูงสุด มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ด้านยาวของผืนธงแบ่งเป็นสามตอนเท่ากัน ตอนต้นของผืนธงสีแดงตอนกลางสีขาบและตอนปลายสีฟ้า ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางขวา และมีสมอสอดดวงจักร ด้านซ้ายและด้านขวาของรูปจักรมีรูปปีกนกกางล้อมรอบด้วยข้อชัยพฤษ์ มีรูปดาวห้าแฉก ๕ ดวง อยู่ตรงกลาง ๑ ดวง และโอบขึ้นไปทางซ้ายและขวาของดวงที่อยู่ตรงกลางอีกข้างละ ๒ ดวง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง เว้นแต่สมอเป็นสีเงินและดาวเป็นสีทอง ขอบธงมีแถบจีบสีเหลืองนอกจากด้านที่ติดกับคันธง

มาตรา ๒๙ ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารบก ได้แก่

(๑) ธงผู้บัญชาการทหารบก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีแดง ตรงกลางของผืนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพบก ภายใต้เครื่องหมายกองทัพบกมีรูปดาวห้าแฉก ๕ ดวง อยู่ตรงกลาง ๑ ดวง และโอบขึ้นไปทางซ้ายและขวาของดวงที่อยู่ตรงกลางอีกข้างละ ๒ ดวง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

(๒) ธงแม่ทัพ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการทหารบก เว้นแต่มีรูปดาวห้าแฉก ๓ ดวง อยู่ตรงกลางภายใต้เครื่องหมายกองทัพบก ๑ ดวง และอยู่ทางซ้ายและขวาของเครื่องหมายนั้นข้างละ ๑ ดวง

(๓) ผู้บัญชาการกองพล มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการทหารบก เว้นแต่มีรูปดาวห้าแฉก ๒ ดวง อยู่ทางซ้ายและขวาของเครื่องหมายกองทัพบกข้างละ ๑ ดวง

มาตรา ๓๐ ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารเรือ ได้แก่

(๑) ธงผู้บัญชาการทหารเรือ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีขาบ ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้ายและมีสมอสอดดวงจักรภายใต้พระมหามงกุฎ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

(๒) ธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการทหารเรือ แต่ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้ายและมี

สมอสอดวงจักรภายใต้พระมหามงกุฎอยู่ตรงกลาง และปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแสวงเล็ก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง

(๓) ธงผู้บังคับการกองเรือ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแสวงเป็นสีขาว

(๔) ธงผู้บังคับหมวดเรือ มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานที่อยู่ทางคั่นธงกว้าง ๒ ส่วน ผืนธงยาว ๕ ส่วน พื้นธงสีขาวตอนต้น ๒ ใน ๕ ส่วนของผืนธง มีสมอสีเหลืองอยู่ตรงกลาง

(๕) ธงผู้บังคับหมู่เรือ มีลักษณะสีอย่างเดียวกับธงผู้บังคับหมวดเรือ แต่ตอนปลาย ๓ ใน ๕ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว

(๖) ธงหัวหน้าชั่วคราว มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บังคับหมวดเรือ แต่ตอนต้น ๒ ใน ๕ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว มีสมอสีขาวอยู่ตรงกลาง

(๗) ธงผู้บังคับการเรือ มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานที่อยู่ทางคั่นธงกว้างไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร ผืนธงยาว ๓๐ เท่าของด้านฐาน ตอนต้น ๑ ใน ๓ ส่วนของผืนธงเป็นสีแดง ตอนปลาย ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว

(๘) ธงผู้บัญชาการฐานทัพเรือ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแสวงเป็นสีฟ้า

(๙) ธงผู้บังคับการสถานีทหารเรือ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแสวงเป็นสีแดง

(๑๐) ธงผู้บัญชาการกรมนาวิกโยธิน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแสวงเป็นสีเหลือง

มาตรา ๓๑ ธงผู้บัญชาการทหารอากาศ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีฟ้า ขอบธงขลิบริมสีเหลืองทั้ง ๔ ด้าน และตรงกลางของผืนธงมีรูปปีกนกสีเหลือง ๒ ปีก ระหว่างหัวปีกมีรูปธงชาติเฉียงอยู่ในอาร์ม เหนืออาร์มมีอนุโลมสีขาวภายใต้พระมหามงกุฎเปล่งรัศมีสีเหลือง

มาตรา ๓๒ ธงแสดงหน่วยทหารบก ได้แก่

(๑) ธงแสดงหน่วยกองทัพบก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน แบ่งสีเป็น ๒ ส่วน ส่วนบนคือส่วนจากมุมล่างทางด้านคั่นธงตัดเฉียงขึ้นไปถึงมุมบนเป็นสีแดง ส่วนล่างคือส่วนที่เหลือเป็นสีบานเย็น ในส่วนที่เป็นสีแดงตอนมุมบนของผืนธงด้านที่ติดกับคั่นธงมีเครื่องหมายกองทัพบก ได้เครื่องหมายกองทัพบกมีดาวห้าแฉกสีเหลือง ๓ ดวง เรียงตามความยาวของผืนธง

(๒) ธงแสดงหน่วยกองพล มีลักษณะอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยกองทัพบก แต่ได้เครื่องหมายกองทัพบกมีดาวห้าแฉกสีเหลือง ๒ ดวง เรียงตามความยาวของผืนธง

(๓) ธงแสดงหน่วยกรม มีลักษณะอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยกองพล แต่ได้

เครื่องหมายกองทัพกไม่มีดาว สำหรับธงแสดงหน่วยกรมนักเรียนนายร้อย ผืนธงส่วนล่างเป็นสีเหลือง มุมบนของผืนธงด้านที่ติดกับคันธงมีตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแทน เครื่องหมายกองทัพก และมีแถบโอบใต้ตราแผ่นดิน รูปเหล่านี้เป็นสีเหลืองภายในแถบมีความว่า “กรมนักเรียนนายร้อย” เป็นอักษรสีแดง สำหรับหน่วยรบพิเศษซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกรม ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายนักโคตรมสีเหลืองขนาดพองาม และสำหรับหน่วยบินซึ่งอยู่ใน ลักษณะเทียบเท่าหน่วยกรม ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบิน สีขาวขนาดพองาม

(๔) ธงแสดงหน่วยกองพัน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน แบ่งสีเป็น ๒ ส่วน ส่วนบนคือส่วนจากมุมล่าง ทางด้านคันธงตัดเฉียงไปถึงมุมบนเป็นสีแดง ส่วนล่างคือ ส่วนที่เหลือนแบ่งออกไปอีกเป็นสองตอน โดยแบ่งจากจุดกึ่งกลางของเส้นทแยงมุมตัดเฉียงลงถึงมุมล่าง ด้านนอก ตอนต้นทางด้านที่ติดกับคันธงเป็นสีตามสีของหน่วยทหารตอนปลายเป็นสีขาว มุมบนของผืนธง ด้านที่ติดกับคันธงมีเครื่องหมายกองทัพก สำหรับธงแสดงหน่วยกองพันทหารให้มีแถบสีแดงทับรอยต่อ เส้นทแยงตัดเฉียง สำหรับกองทัพนักเรียนนายร้อย ส่วนล่างของผืนธงด้านที่ติดกับคันธงเป็นสีเหลือง มุมบนของผืนธงด้านที่ติดกับคันธงมีตราแผ่นดินและมีแถบอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยกรมนักเรียนนายร้อย สำหรับหน่วยรบพิเศษซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองพัน ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมาย นักโคตรมสีเหลืองพองาม และสำหรับหน่วยบินซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองพันตรงกลางของผืนธง ส่วนล่างมีเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินสีขาวขนาดพองาม

ผืนธงส่วนล่างของธงแสดงหน่วยทหารตาม (๒) (๓) และ (๔) เป็นสีตามสีของหน่วยทหาร ดังต่อไปนี้

(ก) ทหารราบ และหน่วยรบพิเศษ	สีขาว
(ข) ทหารม้า	สีฟ้าหม่น
(ค) ทหารปืนใหญ่ และนักเรียนนายร้อย	สีเหลือง
(ง) ทหารช่าง	สีดำ
(จ) ทหารสื่อสาร	สีม่วง
(ฉ) ทหารขนส่ง	สีเลือดหมู
(ช) ทหารแพทย์	สีเขียว
(ฉ) ทหารสารวัตร	สีน้ำเงิน
(ณ) ทหารสรรพาวุธ	สีแดง
(ญ) หน่วยบิน	สีฟ้าอ่อน

ธงแสดงหน่วยทหารตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ถ้ามีหน่วยที่เป็นเหล่าอยู่ในระดับเดียวกัน ตั้งแต่ ๒ หน่วยขึ้นไป ให้มีอักษรย่อชื่อหน่วยหรือเลขหมายหน่วยเป็นตัวเลขไทยอยู่ตรงกลางของส่วนล่างของผืนธง

นอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ทหารบกจะมีธงแสดงหน่วยทหารอื่นอีกหรือจะมีธงแสดงหน่วยทหารสำหรับหน่วยทหารที่อยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองทัพ หน่วยกองพล หน่วยกรม หน่วยกองทัพอากาศก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ ธงแสดงหน่วยทหารอากาศ มี

(๑) ธงแสดงหน่วยที่เป็นส่วนกำลังรบ ตั้งแต่ระดับฝูงบินหรือกองทัพนขึ้นไป มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีฟ้า ตรงกลางของพื้นธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพอากาศเป็นสีเหลืองและมีชื่อหน่วยทหารนั้น ๆ เป็นสีน้ำเงินดำเป็นแถวโค้งโอบใต้รูปเครื่องหมายกองทัพอากาศ

(๒) ธงแสดงหน่วยแยกอิสระที่เป็นส่วนกำลังรบ ตามที่กองทัพอากาศกำหนด มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยที่เป็นส่วนกำลังรบตั้งแต่ระดับฝูงบิน หรือกองทัพนขึ้นไป

หมวด ๔

ธงพิทักษ์สันติราษฎร์

มาตรา ๓๔ ธงพิทักษ์สันติราษฎร์ของกรมตำรวจ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ที่ตรงกลางของพื้นธงมีรูปตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วยคำว่า “พิทักษ์สันติราษฎร์” ปักด้วยดินเงินโดยโอบใต้ตราแผ่นดิน

ธงพิทักษ์สันติราษฎร์ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นลวดลายในพื้นธง หรือจะกำหนดส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕

ธงกองอาสารักษาดินแดนและกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด

มาตรา ๓๕ ธงกองอาสารักษาดินแดน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติแต่พื้นธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างด้านละ ๗๒ เซนติเมตร ด้านหน้าของพื้นธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหามงกุฎและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฎมีพระปรมาภิไธยย่อเป็นสีทองขลิบริมสีเหลืองรัศมีสีทอง และที่ตรงกลางของพื้นธงมีดวงกลมสีแดงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๓๔ เซนติเมตร ขอบรอบวงกลมเป็นสีเหลือง มีรูปพระนเรศวรทรงช้างอยู่ภายในดวงกลมและมีความว่า “กองอาสารักษาดินแดน” ปักด้วยดินทองเป็นแถวโค้งโอบใต้ดวงกลมนั้น ด้านหลังที่ตรงกลางของพื้นธงมีรูปช่อชัยพฤกษ์และอุณาโลมอยู่ตรงกลางภายใต้พระมหามงกุฎ ปักด้วยดินทอง ขอบธงด้านที่ติดกับคันธงเป็นสีแดงด้านอื่นเป็นกรวยสีเหลือง

มาตรา ๓๖ กองอาสารักษาดินแดนจังหวัด มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับกองอาสารักษาดินแดน แต่ด้านหน้าของผืนธงที่ได้ความว่า “กองอาสารักษาดินแดน” ให้มีชื่อจังหวัดที่กองอาสารักษาดินแดนตั้งอยู่ ปักด้วยด้ายทอง

มาตรา ๓๗ ธงตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ จะกำหนดวัตถุที่ทำเป็นลวดลายในผืนธงหรือจะกำหนดในส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๖

ธงคณะลูกเสือแห่งชาติและธงลูกเสือจังหวัด

มาตรา ๓๘ ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ผืนธงกว้าง ๕๐ เซนติเมตร ยาว ๕๒ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีตราธรรมจักรสีเหลืองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๓๒ เซนติเมตร

มาตรา ๓๙ ธงลูกเสือจังหวัด มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ผืนธงกว้าง ๔๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีเหลืองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒๗ เซนติเมตร มีขอบรอบดวงกลมเป็นสีดำ ๒ ขอบซ้อนกัน ขอบนอกกว้าง ๒ มิลลิเมตร ขอบในกว้าง ๑ มิลลิเมตร ระยะระหว่างขอบนอกกับขอบในห่างกัน ๒ มิลลิเมตร ตรงกลางขอบในดวงกลมมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติเป็นสีเหลือง และได้ตรานั้นให้มีชื่อจังหวัดเป็นอักษรสีดำ

หมวด ๗

ธงราชการทั่วไป

มาตรา ๔๐ ให้ใช้ธงชาติเป็นธงแสดงตำแหน่งราชการหรือส่วนราชการที่พระราชบัญญัตินี้มีได้ กำหนดลักษณะของธงไว้โดยเฉพาะ

มาตรา ๔๑ ธงดังต่อไปนี้ ให้ใช้เป็นธงราชการที่ชักขึ้นในเรือเฉพาะเวลาปฏิบัติราชการตามหน้าที่

(๑) ธงเจ้าพนักงานนำร่อง มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๘ ส่วน ยาว ๑๒ ส่วน ขอบผืนธงเป็นแถบสีขาว กว้าง ๑ ใน ๘ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในแถบสีขาวมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ

(๒) ธงเจ้าพนักงานตรวจท่า มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่วด้านฐานที่อยู่ติดกับคันธง กว้าง ๑ ส่วน ผืนธงยาว ๒ ส่วน ตอนต้น ๑ ใน ๓ ส่วนของผืนธงมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ และตอนปลาย ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว

(๓) ธงเจ้าพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับ